Regeling van de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van datum, houdende de vaststelling van subsidieregels voor isolatie en ventilatie van gebouwen, woonboten en woonwagens in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Tynaarlo en Noordenveld (Subsidieregeling isolatie en ventilatie gebouwen, woonboten en woonwagens provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo)

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Gelet op de artikelen 6, aanhef en vijfde lid, onderdeel b, 8, eerste en tweede lid, 9, tweede lid, 11, derde lid, 14 en 20 van het Kaderbesluit BZK-subsidies en artikel 4, eerste lid, onderdelen a, b, c, f en m, van de Kaderwet overige BZK-subsidies;

Besluit:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *aangewezen gebied*: gebied, bestaande uit alle postcodes in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo, met uitzondering van het versterkingsgebied;

- *adres*: adres als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen;

- A_g: de totale oppervlakte van het gebouw binnen de thermische schil;

- *algemene groepsvrijstellingsverordening*: Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2014, L 187), laatstelijk gewijzigd door Verordening (EU) 2023/1315 (PbEU 2023, L 167);

- A_{ls}: de totale verliesoppervlakte van het gebouw binnen de thermische schil;

- *BAG*: basisregistratie adressen en gebouwen als bedoeld in artikel 2 van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen;

- *biobased milieuvriendelijk isolatiemateriaal*: isolatiemateriaal:
  a. waarvan ten minste 70% van de massa bestaat uit biobased materiaal, zoals blijkt uit de materiaalsamenstelling van het product genoemd in de environmental product declaration van de fabrikant; en
  b. met een maximale milieukostenindicator van 0,85, genoemd in de categorie 1-productkaart als bedoeld in de Nationale Milieudatabase van het betreffende product, bij een Rd-waarde van 3,5 m^2K/W;

- *branchegerelateerd bedrijf*: bedrijf dat is ingeschreven in de sectie bouwnijverheid, bouwinstallatiebedrijf of een vergelijkbare sectie in een handelsregister van een lidstaat van de Europese Unie of een van de overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte;

- *BRL9500-MWA-W:* door de Stichting Kwaliteit voor Installaties Nederland bindend verklaarde Nationale Beoordelingsrichtlijn 9500, zoals vastgesteld op 1 juli 2023, inclusief latere wijzigingen;

- *de-minimisverklaring:* verklaring als bedoeld in artikel 7, vierde lid, van de de-minimisverordening;

- *de-minimisverordening:* Verordening (EU) van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU 2023, L 2023/2831);

- *doe-het-zelvers*: woningeigenaars, eigenaar-bewoners of verhuurders die maximaal één gebouw verhuren, die niet in de hoedanigheid van ondernemer, zelf de isolatie- en ventilatiemaatregelen uitvoeren;

- *eigenaar-bewoner*: eigenaar van een gebouw dat onderdeel is van een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging en daar zijn hoofdverblijf heeft;

- *energiecoach*: natuurlijke persoon of ondernemer die bewoners, verhuurders, bewonerscollectieven of organisaties ondersteunt bij het isoleren of ventileren van woningen en die een opleiding heeft voltooid die passend is voor een bekwame uitvoering van zijn rol binnen deze regeling;

- *EP-maatwerkadviseur*: natuurlijke persoon of ondernemer die voldoet aan de eisen aan de vakbekwaamheid van 'EP-maatwerkadviseur' op grond van bijlage 2 van BRL9500-MWA-W;

- *erfgoedgedragen isolatieadvies:* woningplan voor een rijks-, provinciaal- of gemeentelijk monument dat getoetst is aan cultuurhistorische waarden en wordt aangeboden vanuit het ontzorgingsprogramma maatregel 29;

- *ERM-adviseur*: natuurlijke persoon of ondernemer die voldoet aan de eisen aan de vakbekwaamheid van de Beoordelingsrichtlijn Erkend Monumenten Adviesbureau (BRL ERM 2000) en werkt volgens de Uitvoeringsrichtlijn Bouwtechnisch Advies (URL 2001);

- *gebouw*: voor bewoning bestemde gebouwde onroerende zaak of een gedeelte daarvan dan wel een recreatiewoning met een woonfunctie in de BAG;

- *gemeentelijk monument*: gebouw of deel van een gebouw dat is ingeschreven in het gemeentelijk erfgoedregister, bedoeld in artikel 3.16, derde lid, van de Erfgoedwet;

- *gemengde VvE*: Vereniging van Eigenaars, bestaande uit een combinatie van eigenaar-bewoners, woningcorporaties of verhuurders als leden;

- *ISDE*: investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing als bedoeld in titel 4.5. van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies;

- *isolatie-en ventilatiemaatregelencatalogus*: catalogus van maatregelen en marktconforme prijzen voor de subsidiabele activiteiten, gepubliceerd op PM;

- *kierdichting:* afdichting van openingen rondom bouwkundige elementen waar lucht ongecontroleerd naar binnen of buiten kan stromen, door middel van onder andere borstelstrips, kit, schuimband, tape of tochtstrips;

- *KVK-nummer*: nummer waarmee het branchegerelateerd bedrijf of de aanvrager staat ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel, bedoeld in artikel 12, onderdeel a, van de Handelsregisterwet 2007;

- *maatwerkadvies:* advies dat in EP-online geregistreerd wordt en is opgesteld door een EP-maatwerkadviseur volgens BRL9500-MWA-W;

- *minister:* Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;

- *provinciaal monument*: gebouw of deel van een gebouw dat is ingeschreven in het provinciaal erfgoedregister, genoemd in artikel 3.17, vierde lid, van de Erfgoedwet;

- *regionale steunkaart*: Besluit van de Europese Commissie van 27 januari 2022 inzake Steunmaatregel SA.100273 (2021/N) inhoudende een regionale steunkaart voor Nederland die specifieke steunopslagen mogelijk maakt voor regionale steungebieden in onder meer de provincies Groningen en Drenthe;

- *rijksmonument*: gebouw of deel van een gebouw dat is ingeschreven in het rijksmonumentenregister, bedoeld in artikel 3.3 van de Erfgoedwet;

- *sociaal minimum*: door de Rijksoverheid aangegeven halfjaarlijks bepaalde bedrag in de Normenbrief, ontleend aan de Toeslagenwet en gebaseerd op iemands leeftijd en burgerlijke staat, dat iemand minimaal nodig heeft om van te leven;

- *standaard voor woningisolatie*: standaard voor de maximale warmtebehoefte om een gebouw aardgasvrij te maken, opgenomen in bijlage II bij deze regeling;

- *SVOH*: Subsidieregeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen;

- *SVVE*: Subsidieregeling Verduurzaming voor Verenigingen van Eigenaars;

- *thermische schil*: thermische schil als beschreven in de meest recente druk van ISSO-publicatie 82.1;

- *uitvoeringsinstantie*: Samenwerkingsverband Noord-Nederland;

- *verduurzamingsregisseur voor monumenten*: deskundige die de verduurzamingsopgave van het monument vertaalt in de relevante deelstudies om te komen tot een erfgoedgedragen advies voor isolatie- en ventilatiemaatregelen, deze deelstudie uitvraagt bij deskundigen, de deelresultaten van deze deskundigen beoordeelt op erfgoedkwaliteit en bundelt in het erfgoedgedragen isolatieadvies;

- *verhuurder*: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die één of meer huurwoningen in eigendom heeft, niet zijnde een woningcorporatie;

- *versterkingsgebied*: gebied, gepubliceerd op https://www.nijbegun.nl/themas/isolatieaanpak/voor-wie/;

- *VvE*: vereniging van eigenaars als bedoeld in artikel 112, eerste lid, onderdeel e, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek;

- *warmteverliesberekening*: berekening van het thermisch verlies van een gebouw, zodat kan worden bepaald wat het benodigde vermogen van een verwarmingssysteem moet zijn gelet op een bepaalde buitentemperatuur in de winter;

- *wooncoöperatie*: wooncoöperatie als bedoeld in artikel 18a, eerste lid, van de Woningwet;

- *woningcorporatie:* toegelaten instelling als bedoeld in artikel 19 van de Woningwet;

- *woningeigenaar*: eigenaar van een gebouw, woonboot dan wel woonwagen, niet zijnde onderdeel van een VvE, wooncoöperatie of woonvereniging of eigendom van een verhuurder of woningcorporatie;

- *woonvereniging:* vereniging die eigenaar is van één of meer gebouwen en waarvan de leden het recht hebben om in een bepaalde woning die deel uitmaakt van dat gebouw of die gebouwen te wonen.

Artikel 2. Doel en doelgroep

1. Deze regeling heeft tot doel verduurzaming van gebouwen, woonboten en woonwagens in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo te stimuleren door middel van het verstrekken van subsidie aan de doelgroep, bedoeld in het tweede lid.

2. De doelgroep van deze regeling zijn woningeigenaars, eigenaar-bewoners, verhuurders, wooncoöperaties, woonverenigingen, VvE's en woningcorporaties met een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE, die eigenaar zijn van of opgericht zijn voor een gebouw, woonboot of woonwagen in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo dat respectievelijk die voorafgaand aan de uitvoering van de subsidiabele activiteiten nog niet voldoet aan de standaard voor woningisolatie, tenzij geen woningplan bij de aanvraag voor subsidie hoeft te worden overgelegd op grond van artikel 9.

Artikel 3. Staatssteun

1. Bij de verstrekking van een subsidie op grond van hoofdstuk 2 van deze regeling, wordt toepassing gegeven aan de de-minimisverordening.

2. Bij de verstrekking van een subsidie op grond van hoofdstuk 3 van deze regeling, wordt toepassing gegeven aan hoofdstukken I en II en artikel 38bis, leden 11, 14 tot en met 16, van de algemene groepsvrijstellingverordening of de de-minimisverordening.

Artikel 4. Activiteiten

1. De minister verstrekt op aanvraag van een woningeigenaar, eigenaar-bewoner, het bestuur van een VvE, verhuurder, bestuur van een wooncoöperatie of bestuur van een woonvereniging die behoort tot de doelgroep uit artikel 2, tweede lid, subsidie voor de volgende activiteiten:

    a. isolatiemaatregelen, inhoudende:

        1°. het aanbrengen van spouwmuurisolatie;

        2°. het aanbrengen van zolder- of vlieringisolatie;

        3°. het aanbrengen van binnen- of buitengevelisolatie;

        4°. het aanbrengen van vloerisolatie;

        5°. het aanbrengen van dakisolatie;

        6°. het vervangen van bestaand glas door HR++ glas zonder nieuwe kozijnen;

        7°. het vervangen van bestaand glas door HR++ glas met nieuwe kozijnen, waarvoor uitsluitend subsidie kan worden aangevraagd indien een opdracht daarvoor is verleend of de maatregel is uitgevoerd vanaf 25 april 2023 en vóór 10 maart 2025;

        8°. het vervangen van een dak, gevel of vloer, waarvoor uitsluitend subsidie kan worden aangevraagd indien een opdracht daarvoor is verleend of de maatregel is uitgevoerd vanaf 25 april 2023 en vóór 10 maart 2025;

        9°. het vervangen van bestaand glas door triple glas met nieuwe kozijnen;

        10°. het plaatsen van voor- of achterzetbeglazing;

        11°. indien sprake is van een rijksmonument, provinciaal dan wel gemeentelijk monument, het vervangen van glas door monumentenglas of vacuümglas;

        12°. indien sprake is van een karakteristiek, beeldbepalend dan wel beeldondersteunend gebouw, het vervangen van glas door HR++ glas mits dit nodig is om aan standaard voor woningisolatie te voldoen dan wel het vervangen van glas door vacuümglas indien HR++ glas niet toegepast kan worden;

        13°. het aanbrengen van kierdichting;

        14°. het aanbrengen van een kozijnpaneel of deurisolatie; of

        15°. het vervangen van een buitendeur door een nieuwe isolerende deur;

    b. ventilatiemaatregelen, waaronder:

        1°. natuurlijke ventilatie (type A);

        2°. mechanische ventilatie (type C+);

        3°. decentrale balansventilatie (type D); of

4°. indien sprake is van een rijksmonument, provinciaal dan wel gemeentelijk monument: centrale balansventilatie (type D);

c. het natuurvrij maken van het gebouw, de woonboot of woonwagen door het nemen van noodzakelijke, mitigerende maatregelen, uitgevoerd door een isolatiebedrijf met het keurmerk natuurvriendelijk isoleren.

2. De volgende activiteiten zijn uitgesloten van subsidie:

a. het aanschaffen en installeren van installaties, waaronder in ieder geval vloerverwarming of -koeling, radiatoren, warmtepompen, biomassaketels, thuisbatterijen, rolluiken, zonneboilers, airconditioning en zonnepanelen; en

b. het betalen van een uurloon of andere vergoeding voor het uitvoeren van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, in geval van een doe-het-zelver.

3. De over de in het eerste lid genoemde activiteiten verschuldigde btw komt tevens voor subsidie in aanmerking.

Artikel 5. Subsidieplafond, voorschot en rangschikking van de aanvragen

1. Het subsidieplafond bedraagt in 2025 € 125 miljoen.

2. In de beschikking tot subsidieverlening verleent de minister een voorschot van maximaal 100% voor de isolatie- en ventilatiemaatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, indien door de aanvrager bij de aanvraag een factuur daarvan is overgelegd.

3. De minister kan na de beschikking tot subsidieverlening en vóór de beschikking tot subsidievaststelling een voorschot van maximaal 100% voor de isolatie- en ventilatiemaatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, verlenen, indien een aanvrager hierom verzoekt en bij de aanvraag daartoe een deel- dan wel eindfactuur van deze isolatie of ventilatiemaatregelen overlegt.

4. De minister verdeelt het subsidieplafond op volgorde van binnenkomst van de aanvragen.

5. Indien op de dag dat het subsidieplafond wordt bereikt meer dan één volledige aanvraag is ontvangen, stelt de minister de onderlinge rangschikking van aanvragen vast op volgorde van binnenkomst.

6. Indien gedurende een kalenderjaar voortijdig het subsidieplafond wordt bereikt, worden de aanvragen aan een wachtlijst toegevoegd om in aanmerking te komen voor een subsidie op grond van deze regeling in het daaropvolgende jaar en op 1 januari van het nieuwe jaar op volgorde van binnenkomst in behandeling genomen. De beslistermijn wordt dienovereenkomstig verlengd. Dit is niet van toepassing op het laatste subsidiejaar.

Artikel 6. Uitbetaling van de subsidie

1. De subsidie wordt uitbetaald aan de aanvrager, bedoeld in artikel 4, eerste lid, indien het een subsidie op grond van hoofdstuk 2 van deze regeling betreft, of een subsidie op grond van artikel 13, vierde lid, of artikel 17, vierde lid, of indien de aanvrager een doe-het-zelver is.

2. Indien het een andere subsidie betreft dan de subsidies, bedoeld in het eerste lid, wordt de subsidie uitbetaald aan:

a. het Nationaal Warmtefonds, indien dit op verzoek is van de aanvrager en diegene daarmee een lening heeft afgesloten;

b. de gemeente, indien zij deze subsidie heeft voorgefinancierd; of

c. het branchegerelateerd bedrijf dat de isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor subsidie wordt verstrekt zal gaan uitvoeren of al dan niet deels heeft uitgevoerd, indien de factuur van

deze maatregelen nog niet door de aanvrager, het Warmtefonds of de gemeente is betaald.

Artikel 7. Voorwaarden

1. Alleen de isolatie- en ventilatiemaatregelen die binnen de bestaande thermische schil vallen zijn subsidiabel, uitgaande van de situatie tot 25 april 2023.

2. Het gebouw is geregistreerd als woonfunctie in de BAG. De ligplaats van de woonboot is geregistreerd in de BAG of de standplaats van de woonwagen is geregistreerd in de BAG.

3. De subsidie is gebonden aan het gebouw, de woonboot of woonwagen.

4. In afwijking van het derde lid is de aanvullende subsidie die aan aanvragers met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum wordt verstrekt op grond van artikelen 13, vierde lid, onderdelen a en b, of 17, vierde lid, onderdelen a en b, persoonsgebonden en bedoeld voor het treffen van isolatie- en ventilatiemaatregelen die onder deze regeling vallen en waartoe een aanvraag is ingediend.

5. Als op grond van deze regeling al subsidie is verstrekt voor het treffen van maatregelen aan een gebouw, woonboot of woonwagen en deze van eigenaar verandert, heeft de nieuwe eigenaar alleen recht op het eventuele restant van het subsidiebedrag, bedoeld in de artikelen 13, tweede en vierde lid, of 17, tweede en vierde lid, voor de isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor niet eerder subsidie is verstrekt op grond van deze regeling, indien ook wordt voldaan aan de overige voorwaarden die hieraan verbonden zijn.

6. Een nieuwe eigenaar heeft geen recht op de aanvullende subsidie van € 1.000, bedoeld in de artikelen 13 vierde lid, onderdeel b, of 17, vierde lid, onderdeel b, als die al aan een vorige eigenaar is verstrekt.

7. Voor subsidie komen alle bestaande woongedeelten van een gebouw, woonboot of woonwagen met een bouwjaar van vóór 1 juli 2012 met een adres dat is ontstaan op of vóór 25 april 2023 in aanmerking.

8. In afwijking van het zevende lid komt een gebouw, woonboot of woonwagen met een bouwjaar na 1 juli 2012 wel in aanmerking voor subsidie als de aanvrager met een omgevingsvergunning aantoont dat deze vergunning is verleend voorafgaand aan de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012.

9. Alle sloop-nieuwbouw gebouwen met een bouwjaar na 1 juli 2012 zijn uitgesloten van subsidie.

10. Een aanvrager overlegt bij de aanvraag een woningplan, bedoeld in artikel 8, tenzij artikel 9 op hem van toepassing is.

11. Indien een aanvrager een woningplan bij de aanvraag voor subsidie moet overleggen, komen alleen de isolatie- en ventilatiemaatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, voor subsidie op grond van deze regeling in aanmerking die nodig zijn om te voldoen aan de standaard voor woningisolatie.

12. Een aanvrager kan het uitvoeren van een isolatie-en ventilatiemaatregel niet over meerdere subsidieaanvragen verdelen, tenzij de verduurzaming gefaseerd wordt uitgevoerd in verschillende delen van het gebouw, de woonboot of woonwagen.

13. Er wordt alleen subsidie verstrekt voor het deel van de isolatie-en ventilatiemaatregelen dat is of wordt uitgevoerd en waarvoor subsidie is aangevraagd.

14. Een gebouw dat op enig moment in opdracht van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, geheel of gedeeltelijk verduurzaamd wordt, is uitgesloten van deze regeling indien de standaard voor woningisolatie bereikt wordt na die verduurzaming.

15. Voordat een aanvraag kan worden ingediend voor subsidie op grond van deze regeling, dient een verhuurder, VvE, wooncoöperatie of woonvereniging, een verleningsbeschikking te hebben ontvangen gedateerd vanaf 25 april 2023 op grond van de SVOH dan wel de SVVE.

16. Voordat een aanvraag kan worden ingediend voor subsidie op grond van hoofdstuk 2 van deze regeling, dient een eigenaar-bewoner of woningeigenaar, niet zijnde een doe-het-zelver, die vanaf 25 april 2023 en vóór de datum van inwerkingtreding van deze regeling een opdracht heeft verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten op grond van deze regeling een vaststellingsbeschikking te hebben ontvangen op grond van de ISDE.

17. In aanvulling op het vijftiende en zestiende lid, wordt de subsidie op grond van hoofdstuk 2 van deze regeling pas vastgesteld nadat de subsidie op grond van de ISDE is vastgesteld dan wel de aanvraag daartoe is afgewezen, en wordt de subsidie op grond van hoofdstuk 2 of 3 pas vastgesteld nadat de subsidie op grond van de SVOH of SVVE is verleend dan wel de aanvraag daartoe is afgewezen.

18. Ten aanzien van een aanvraag voor subsidie door een VvE of wooncoöperatie geldt de aanvullende voorwaarde dat het bestuur daarvan middels de notulen van de algemene ledenvergadering aantoont dat is besloten in de VvE of wooncoöperatie isolatie-en ventilatiemaatregelen aan de gezamenlijke delen van het gebouw waarop de subsidieaanvraag ziet uit te voeren of uitgevoerd te hebben.

19. Ten aanzien van een aanvraag voor subsidie door een woonvereniging geldt de aanvullende voorwaarde dat het bestuur daarvan middels de statuten of de notulen van de algemene ledenvergadering aantoont dat is besloten in de woonvereniging isolatie-en ventilatiemaatregelen aan de gezamenlijke delen van het gebouw waarop de subsidieaanvraag ziet uit te voeren of uitgevoerd te hebben.

20. Een eigenaar-bewoner in een VvE kan individueel een subsidie aanvragen voor de uit te voeren of uitgevoerde isolatie-en ventilatiemaatregelen aan delen van het gebouw die volgens de akte van splitsing bestemd zijn als afzonderlijk geheel te worden gebruikt.

Artikel 8. Subsidieaanvraag met woningplan en voorwaarden woningplan

1. Indien het totaal aan kosten van de isolatie- en ventilatiemaatregelen van een aanvraag meer dan € 10.000 bedraagt of eerder op grond van deze regeling subsidie is verstrekt en het aangevraagde bedrag uit de nieuwe aanvraag, opgeteld bij het bedrag dat is toegekend op basis van de eerdere aanvraag, hoger is dan € 10.000, overlegt de aanvrager alsnog bij de aanvraag voor subsidie een woningplan ook al was dit oorspronkelijk niet verplicht.

2. In geval van isolatie van een dak of een muur aan de buitenzijde van een gebouw, woonboot of woonwagen, overlegt de aanvrager bij de aanvraag voor subsidie een woningplan.

3. Het woningplan bij een gebouw, woonboot, of woonwagen met een bouwjaar:

a. voor 1 januari 1945 wordt opgesteld door een EP-maatwerkadviseur; of
b. vanaf 1 januari 1945 wordt opgesteld door een energiecoach of een EP-maatwerkadviseur.

4. In afwijking van het derde lid, wordt er voor een gebouw zijnde een rijksmonument, provinciaal dan wel gemeentelijk monument een erfgoedgedragen isolatieadvies opgesteld door een verduurzamingsregisseur voor monumenten. De voorgestelde isolatie- en ventilatiemaatregelen zijn gebaseerd op de kaders vanuit monumentwaarden en kunnen daarom afwijken van de isolatie-en ventilatiemaatregelencatalogus.

5. Het woningplan wordt opgesteld volgens het formulier dat beschikbaar wordt gesteld door de minister.

6. In geval het bestuur van een VvE, wooncoöperatie of woonvereniging de aanvrager voor subsidie is, wordt het woningplan aangevuld met een specificatie per type gebouw. Het woningplan wordt opgesteld volgens de BRL9500-MWA-W, aangevuld met een overzicht van de uit te voeren isolatie- en ventilatiemaatregelen om te voldoen aan de standaard voor woningisolatie per gebouw.

7. De minister zorgt ervoor dat er geen kosten zijn gemoeid voor de aanvrager met de werkzaamheden van degene die het woningplan opstelt.

Artikel 9. Subsidieaanvraag zonder woningplan

Er hoeft geen woningplan te worden overgelegd bij de aanvraag voor subsidie op grond van deze regeling voor een enkelvoudige isolatie- of ventilatiemaatregel, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

a. het totaal aan kosten van de isolatie- en ventilatiemaatregelen van een aanvraag bedraagt minder dan € 10.000;

b. het bouwjaar van het gebouw, de woonboot dan wel woonwagen ligt tussen 1 januari 1965 en 31 december 1991;

c. het gebouw betreft geen rijksmonument, provinciaal dan wel gemeentelijk monument;

d. er is niet eerder subsidie aangevraagd voor één of meer maatregelen met een woningplan; en

e. de isolatie- of ventilatiemaatregelen uit de aanvraag voldoen aan de volgende grenswaarden:

1°. isoleren van het dak: een Rd-waarde van maximaal 3,8 m^2K/W;
2°. isoleren van de vloer: een Rd-waarde van maximaal 3,5 m^2K/W;
3°. plaatsen van gevel- spouwmuurisolatie: een Rd-waarde van maximaal 1,7 m^2K/W;
4°. vervangen van de voordeur: U-waarde van minimaal 1,4 W/m^2K;
5°. vervangen van bestaand glas: U-waarde van minimaal 1,1 W/m^2K;
6°. plaatsen van een paneel in een kozijn: U-waarde van minimaal 1,2 W/m^2K;
7°. plaatsen van ventilatieroosters en voor de hoofdverblijfruimte mechanische ventilatie met warmteterugwinning: grenswaarden bepaald volgens NEN 8087; en
8°. plaatsen van voor- of achterzetbeglazing: U-waarde van minimaal 2.7 W/m^2K.

2. In aanvulling op het eerste lid, hoeft geen woningplan te worden overgelegd bij de aanvraag voor subsidie voor een isolatie- of ventilatiemaatregel, als de enige activiteiten uit de subsidieaanvraag het vervangen van bestaand glas door triple glas met nieuwe kozijnen.

3. In aanvulling op het eerste lid, hoeft geen woningplan te worden overgelegd indien het een subsidieaanvraag op grond van hoofdstuk 2 betreft.

Artikel 10. Gegevensuitwisseling

1. Voor zover noodzakelijk voor de bepaling van het recht op subsidie, de subsidiehoogte en om dubbele subsidie te voorkomen op grond van deze regeling kunnen uitsluitend de volgende gegevens worden uitgewisseld tussen de minister, de gemeenten, ontzorgende partijen die in opdracht van een gemeente subsidieaanvragers begeleiden en ondersteunen, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Minister van Klimaat en Groene Groei en het Nationaal Warmtefonds:

a. het adres van het gebouw, de woonboot of woonwagen waarvoor subsidie wordt aangevraagd;
b. de gesubsidieerde activiteiten;
c. de naam van de regeling waarvoor eerder subsidie is verkregen die ziet op dezelfde subsidiabele activiteiten als deze regeling, het subsidiebedrag dat toen is verstrekt en de datum van de beschikking tot subsidieverlening en -vaststelling, intrekking, wijziging of afwijzing;
d. de facturen en offertes van de gesubsidieerde activiteiten;
e. het projectnummer of het contractnummer;
f. het woningplan met betrekking tot de gesubsidieerde activiteiten; en
g. de hoogte van het voorgefinancierde bedrag door de gemeente.

2. Als het voor de uitvoering van deze regeling noodzakelijk is om vast te stellen of een gebouw de status van een monument heeft, kunnen daartoe de volgende gegevens worden uitgewisseld tussen de minister, het Cultuurfonds en het Nationaal Restauratiefonds:

a. het adres van het gebouw, de woonboot of woonwagen waarvoor subsidie wordt aangevraagd; en

b. de status van het gebouw, de woonboot of woonwagen waarvoor subsidie wordt aangevraagd als rijksmonument, gemeentelijk monument, of provinciaal monument.

3. Ten behoeve van het monitoren van de voortgang van de activiteiten op basis van deze regeling kunnen gegevens worden uitgewisseld die daartoe noodzakelijk zijn tussen de minister, de provincie Groningen en de provincie Drenthe.

4. Ten behoeve van het begeleiden en ondersteunen van subsidieaanvragers kunnen ontzorgende partijen die in opdracht van een gemeente subsidieaanvragers begeleiden en ondersteunen onderling informatie over woningplannen en de voortgang in de uitvoering uitwisselen.

Hoofdstuk 2 Subsidiabele activiteiten waartoe vanaf 25 april 2023 en vóór de datum van inwerkingtreding van deze regeling opdracht is verstrekt dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart

Artikel 11. Aanvraag tot subsidievaststelling

1. Een aanvraag tot vaststelling van de subsidie kan door een aanvrager van 3 juni 2025 vanaf 12.00 uur tot en met 1 oktober 2026 17.00 uur worden ingediend, indien vanaf 25 april 2023 en vóór 1 mei 2025 een opdracht is verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten of die door een doe-het-zelver zijn gestart. In afwijking van de vorige zin geldt voor het vervangen van bestaand glas door HR++ glas met nieuwe kozijnen, of het vervangen van een vloer, gevel of dak dat de opdracht moet zijn verstrekt of de maatregel moet zijn uitgevoerd tussen 25 april 2023 en 10 maart 2025.

2. Een aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het aanvraagformulier dat door de minister ter beschikking wordt gesteld.

3. Een aanvraag bevat ten minste de volgende gegevens:

    a. een beschrijving van de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen;

    b. de voorletters en achternaam, het telefoonnummer, het e-mailadres, het correspondentieadres en het bankrekeningnummer van de aanvrager of het bankrekeningnummer van de partij aan wie de subsidie moet worden uitbetaald;

    c. het adres van het gebouw, de woonboot of woonwagen dan wel gebouwen in geval van een VvE, wooncoöperatie of woonvereniging, waarvoor subsidie wordt aangevraagd en, indien van toepassing, de akte van splitsing, bedoeld in artikel 108 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek;

    d. in het geval van een gemachtigde: de voorletters en achternaam of naam van de persoon of rechtspersoon, het telefoonnummer, het e-mailadres, het correspondentieadres en het machtigingsfomulier;

    e. de facturen en betaalbewijzen van de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen, inhoudende:

        1°. bij contante betaling: de kwitantie; of

        2°. bij elektronische betaling: een betaalbewijs met bankrekeningnummer van de aanvrager of van de in onderdeel d bedoelde persoon of rechtspersoon, het bedrag, het betalingskenmerk, de datum van de overboeking, de naam en het bankrekeningnummer van de ontvangende partij;

    f. indien van toepassing: het KVK-nummer van de aanvrager;

    g. indien van toepassing: een de-minimisverklaring;

    h. indien van toepassing: een bewijs van betalingen die gedaan zijn uit het bouwdepot van het Warmtefonds dan wel bij voorfinanciering door de gemeenten;

i. indien van toepassing: de beschikking tot subsidieverlening, intrekking, wijziging of -vaststelling op grond van de ISDE, SVOH, SVVE of een andere regeling die ziet op dezelfde subsidiabele activiteiten als deze regeling;

j. in geval van een VvE of wooncoöperatie: de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is besloten in de VvE of wooncoöperatie om isolatie-en ventilatiemaatregelen aan de gezamenlijke delen van het gebouw uitgevoerd te hebben en op grond waarvan het bestuur bevoegd is om een aanvraag voor subsidie op grond van deze regeling in te dienen;

k. in geval van een VvE of wooncoöperatie: een verdeelsleutel waaruit blijkt welk subsidiebedrag voor welk gebouw wordt aangevraagd en de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is ingestemd met deze verdeelsleutel;

l. in geval van een woonvereniging: de statuten of de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is besloten in de woonvereniging om isolatie-en ventilatiemaatregelen aan de gezamenlijke delen van het gebouw uitgevoerd te hebben en op grond waarvan het bestuur bevoegd is om een aanvraag voor subsidie op grond van deze regeling in te dienen;

m. in geval van een woonvereniging: een verdeelsleutel waaruit blijkt welk subsidiebedrag voor welk gebouw wordt aangevraagd en de statuten of de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is ingestemd met deze verdeelsleutel;

n. in geval van een woningcorporatie met een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE: een verklaring dat de woningcorporatie aan deze voorwaarde voldoet;

o. in geval van een doe-het-zelver: een verklaring van de EP-maatwerkadviseur dan wel energiecoach, waarvoor een format beschikbaar wordt gesteld door de minister, waaruit blijkt dat de isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor subsidie wordt aangevraagd op grond van deze regeling zijn uitgevoerd;

p. in geval van een rijksmonument, provinciaal dan wel gemeentelijk monument, mits van toepassing: de omgevingsvergunning voor het treffen van isolatie- en ventilatiemaatregelen op grond van deze regeling; en

q. indien de aanvrager een inkomen heeft tot 140% van het sociaal minimum, inkomensverklaringen of inkomensgegevens van de aanvrager en indien van toepassing diens echtgenoot, geregistreerd partner, of fiscaal partner op een andere wijze, waaruit blijkt dat de aanvrager in 2023 of 2024 binnen deze categorie valt dan wel documenten die aantonen dat de aanvrager in het lopende jaar van de aanvraag onder deze categorie valt.

4. Een aanvraag tot vaststelling van de aanvullende subsidie, bedoeld in artikel 13, vierde lid, onderdeel a of b, kan door een aanvrager worden ingediend tegelijk met of nadat de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, is ingediend.

Artikel 12. Afwijzingsgronden

Onverminderd de artikelen 12 en 13 van het Kaderbesluit BZK-subsidies wijst de minister een aanvraag voor een subsidie af voor zover op grond van deze regeling de subsidiabele kosten voor meer dan 100% zouden worden gesubsidieerd vanwege samenloop met subsidie die is verstrekt aan de aanvrager voor dezelfde isolatie- en ventilatiemaatregelen op grond van de ISDE, SVOH, SVVE of een andere subsidieregeling.

Artikel 13. Subsidiehoogte

1. De subsidiehoogte voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen waartoe een aanvraag op grond van deze regeling is ingediend, wordt bepaald op basis van de in de isolatie-en ventilatiemaatregelen catalogus bepaalde eenheidsprijzen, welk bedrag met maximaal 20% wordt verhoogd voor zover de kosten van de isolatie-en ventilatiemaatregelen hoger zijn dan de in de catalogus bepaalde eenheidsprijzen, of, indien de kosten van de uitgevoerde isolatie-en ventilatiemaatregelen lager zijn, op basis van bij de aanvraag aangeleverde facturen en betaalbewijzen.

2. De subsidie waartoe een aanvraag op grond van deze regeling is ingediend, bedraagt per gebouw, woonboot of woonwagen voor:

   a. woningeigenaars:

      1°. in het versterkingsgebied: 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE;

      2°. met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum: 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE; of

      3°. in het aangewezen gebied: 50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE;

   b. verhuurders die maximaal één gebouw verhuren:

      1°. in het versterkingsgebied, met uitzondering van verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in gemengde VvE's, gemengde wooncoöperaties en gemengde woonverenigingen: 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket; of

      2°. in het aangewezen gebied: 50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket;

   c. eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, niet zijnde een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging:

      1°. in het versterkingsgebied: 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket; of

      2°. in het aangewezen gebied: 50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket; en

   d. eigenaar-bewoners en verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging, woningcorporaties met een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE, verhuurders die meer dan één gebouw verhuren:

      50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket.

3. In afwijking van het tweede lid bedraagt de subsidie voor het vervangen van bestaand glas door triple glas met nieuwe kozijnen, indien vanaf 10 maart 2025 een opdracht is verstrekt tot uitvoering daarvan, 30% van de kosten op basis van de bij de aanvraag aangeleverde facturen en betaalbewijzen. Dit subsidiebedrag wordt niet meegerekend ten behoeve van het voor de betreffende doelgroep geldende maximumbedrag dat aan subsidie kan worden ontvangen op grond van het tweede en vierde lid. Hiervoor geldt de aanvullende voorwaarde dat het triple glas een U-waarde heeft van minimaal 0,7 W/m^2K en de kozijnen een Uf-waarde van maximaal 1,5 W/m^2K.

4. In aanvulling op het tweede lid wordt de subsidie verhoogd:

a. met 50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximale verhoging van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH of SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, voor:

1°. eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, niet zijnde een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging die in het aangewezen gebied vallen en een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum;

2°. eigenaar-bewoners in een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging in het versterkingsgebied;

3°. verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in een gemengde VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging in het versterkingsgebied; en

4°. eigenaar-bewoners in een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging in het aangewezen gebied, die een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum;

b. met € 1.000 per gebouw ter ondersteuning bij de uit te voeren subsidiabele activiteiten voor:

1°. woningeigenaars in het versterkingsgebied;

2°. woningeigenaars in het aangewezen gebied met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum;

3°. eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, in het versterkingsgebied; en

4°. eigenaar-bewoners in een VvE , wooncoöperatie, of woonvereniging, in het aangewezen gebied die een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum.

5. Als een subsidie is toegekend aan het bestuur van een VvE, het bestuur van een wooncoöperatie of het bestuur van een woonvereniging, dan wordt het subsidiebedrag toegewezen per gebouw op basis van de door het bestuur van een VvE, wooncoöperatie of woonvereniging bij de aanvraag aangeleverde verdeelsleutel. Dat per gebouw toegewezen bedrag wordt in mindering gebracht op het voor de betreffende doelgroep geldende maximumbedrag uit het tweede en vierde lid.

Artikel 14. Verplichtingen

De subsidieontvanger bewaart gedurende vijf jaar de facturen en betaalbewijzen van de gesubsidieerde activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid, gerekend vanaf de dag na de verzenddatum van de beschikking tot subsidievaststelling.

Hoofdstuk 3 Subsidiabele activiteiten waartoe vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling opdracht is verstrekt dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart

Artikel 15. Aanvraag tot subsidieverlening

1. Indien vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling een opdracht is verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten, kan een aanvraag tot verlening van de subsidie door een aanvrager worden ingediend vanaf het moment, bedoeld in bijlage I, op basis van de postcode waartoe het gebouw, de woonboot of woonwagen van de aanvrager behoort tot en met 1 mei 2035.

2. Een aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het aanvraagformulier dat door de minister ter beschikking wordt gesteld.

3. Een aanvraag, bedoeld in het eerste lid, bevat ten minste de volgende gegevens:

a. de voorletters en achternaam, het telefoonnummer, het e-mailadres, het correspondentieadres en het bankrekeningnummer van de aanvrager of het

bankrekeningnummer van degene aan wie de subsidie moet worden uitbetaald;

b. het adres van het gebouw, de woonboot of woonwagen waarvoor subsidie wordt aangevraagd dan wel gebouwen in geval van een VvE, wooncoöperatie of woonvereniging en, indien van toepassing, de akte van splitsing, bedoeld in artikel 108 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek;

c. in het geval van een gemachtigde: de voorletters en achternaam of naam van de persoon of rechtspersoon, het telefoonnummer, het e-mailadres, het correspondentieadres, en het machtigingsformulier;

d. indien van toepassing, het woningplan;

e. een beschrijving van de isolatie- en ventilatiemaatregelen die worden uitgevoerd;

f. indien van toepassing, het KVK-nummer van de aanvrager;

g. indien van toepassing een factuur of offerte van de isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor subsidie op grond van deze regeling wordt aangevraagd;

h. in geval van een VvE of wooncoöperatie: de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is besloten om in de VvE of wooncoöperatie isolatie-en ventilatiemaatregelen aan de gezamenlijke delen van het gebouw uit te voeren en waartoe het bestuur bevoegd is om een aanvraag voor subsidie op grond van deze regeling in te dienen;

i. in geval van een VvE of wooncoöperatie: een verdeelsleutel waaruit blijkt welk subsidiebedrag voor welk gebouw wordt aangevraagd en de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is ingestemd met deze verdeelsleutel;

j. in geval van een woonvereniging: de statuten of de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is besloten om in de woonvereniging isolatie-en ventilatiemaatregelen aan de gezamenlijke delen van het gebouw uit te voeren en waartoe het bestuur bevoegd is om een aanvraag voor subsidie op grond van deze regeling in te dienen;

k. in geval van een woonvereniging: een verdeelsleutel waaruit blijkt welk subsidiebedrag voor welk gebouw wordt aangevraagd en de statuten of de notulen van de algemene ledenvergadering waaruit blijkt dat is ingestemd met deze verdeelsleutel;

l. in geval van een woningcorporatie met een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE, een verklaring dat zij aan deze voorwaarde voldoet;

m. in geval van een rijksmonument, provinciaal dan wel gemeentelijk monument, mits van toepassing, de omgevingsvergunning voor het treffen van isolatie- en ventilatiemaatregelen op grond van deze regeling;

n. indien de aanvrager een inkomen heeft tot 140% van het sociaal minimum, inkomensverklaringen of inkomensgegevens van de aanvrager en indien van toepassing diens echtgenoot, geregistreerd partner, of fiscaal partner op een andere wijze, waaruit blijkt dat de aanvrager in het jaar voorafgaande aan de aanvraag binnen deze categorie valt dan wel documenten die aantonen dat de aanvrager in het lopende jaar van de aanvraag onder deze categorie valt; en

o. indien van toepassing: een de-minimisverklaring of, indien toepassing wordt gegeven aan hoofdstukken I en II en artikel 38bis, leden 11, 14 tot en met 16, van de algemene groepsvrijstellingverordening, een verklaring dat er geen sprake is van:

    1°. een onderneming in moeilijkheden als bedoeld in de algemene groepsvrijstellingsverordening;
    2°. een onderneming ten aanzien waarvan een bevel tot terugvordering van steun uitstaat als bedoeld in de algemene groepsvrijstellingsverordening; en
    3°. ongeoorloofde cumulatie van steun op grond van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

4. Een aanvraag tot vaststelling van de aanvullende subsidie, bedoeld in artikel 17, vierde lid, onderdeel a of b, kan door een aanvrager worden ingediend tegelijk met of nadat de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, of de aanvraag, bedoeld in artikel 19, tweede lid, is ingediend.

Artikel 16. Afwijzingsgronden

Onverminderd de artikelen 12 en 13 van het Kaderbesluit BZK-subsidies wijst de minister een aanvraag voor een subsidie af voor zover op grond van deze regeling de subsidiabele kosten voor meer dan 100% zouden worden gesubsidieerd vanwege samenloop met subsidie die is verstrekt aan de aanvrager voor dezelfde isolatie- en ventilatiemaatregelen op grond van de ISDE, SVOH, SVVE of een andere subsidieregeling.

Artikel 17. Subsidiehoogte

1. De subsidiehoogte voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen waartoe een aanvraag op grond van deze regeling is ingediend, wordt bepaald op basis van de in de isolatie-en ventilatiemaatregelen catalogus bepaalde eenheidsprijzen, of, indien de kosten van de uitgevoerde isolatie-en ventilatiemaatregelen lager zijn, op basis van bij de aanvraag tot subsidieverlening of de aanvraag tot subsidievaststelling aangeleverde facturen en betaalbewijzen.

2. De subsidie waartoe een aanvraag op grond van deze regeling is ingediend, bedraagt per gebouw, woonboot of woonwagen voor:

   a. woningeigenaars:

      1°. in het versterkingsgebied: 100% van de kosten voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van ;

      2°. met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum: 100% van de kosten voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000; of

      3°. in het aangewezen gebied: 50% van de kosten voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000;

   b. verhuurders die maximaal één gebouw verhuren:

      1°. in het versterkingsgebied, met uitzondering van verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in gemengde VvE's, gemengde wooncoöperaties en gemengde woonverenigingen: 100% van de kosten voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket; of

      2°. in het aangewezen gebied: 50% tot een maximum van € 20.000 van de kosten voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket;

   c. eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, niet zijnde een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging:

      1°. in het versterkingsgebied: 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket; of

      2°. in het aangewezen gebied: 50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op

grond van de SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket; en

d. eigenaar-bewoners en verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging, woningcorporaties met een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE en verhuurders die meer dan één gebouw verhuren:

50% van de kosten voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH, SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket.

3. In afwijking van het tweede lid en artikel 15, eerste lid, bedraagt de subsidie voor het vervangen van bestaand glas door triple glas met nieuwe kozijnen, indien vanaf 10 maart 2025 een opdracht is verstrekt tot uitvoering daarvan, 30% van het bedrag dat voor deze maatregel is opgenomen in de isolatie-en ventilatiemaatregelen catalogus of, indien de kosten van de uitgevoerde isolatie-en ventilatiemaatregelen lager zijn, dan wordt de subsidiehoogte bepaald op 30% van de kosten op basis van de bij de aanvraag aangeleverde facturen en betaalbewijzen. Dit subsidiebedrag wordt niet meegerekend ten behoeve van het voor de betreffende doelgroep geldende maximumbedrag dat aan subsidie kan worden ontvangen op grond van het tweede en vierde lid. Hiervoor geldt de aanvullende voorwaarde dat het triple glas een U-waarde heeft van minimaal 0,7 W/m^2K en de kozijnen een Uf-waarde van maximaal 1,5 W/m^2K.

4. In aanvulling op het tweede lid wordt de subsidie verhoogd:

a. met 50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximale verhoging van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH of SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, voor:

1°. eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, niet zijnde een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging die in het aangewezen gebied vallen en een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum;

2°. eigenaar-bewoners in een gemengde VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging in het versterkingsgebied;

3°. verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in een gemengde VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging in het versterkingsgebied; en

4°. eigenaar-bewoners in een gemengde VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, die een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum;

b. met € 1.000 per gebouw ter ondersteuning bij de uit te voeren subsidiabele activiteiten, voor:

1°. woningeigenaars in het versterkingsgebied;

2°. woningeigenaars met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum;

3°. eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, in het versterkingsgebied; en

4°. eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, die een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum.

5. Als een subsidie is toegekend aan het bestuur van een VvE, het bestuur van een wooncoöperatie of het bestuur van een woonvereniging, dan wordt het subsidiebedrag toegewezen per gebouw op basis van de door het bestuur van een VvE, wooncoöperatie of woonvereniging bij de aanvraag aangeleverde verdeelsleutel. Dat per gebouw toegewezen bedrag wordt in mindering gebracht op het voor de betreffende doelgroep geldende maximumbedrag uit het tweede en derde lid.

Artikel 18. Verplichtingen

1. De aanvrager voltooit de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten binnen vierentwintig maanden, gerekend vanaf de dag na de verzenddatum van de beschikking tot subsidieverlening.

2. De minister kan op verzoek van de aanvrager de in het eerste lid genoemde termijn met ten hoogste twaalf maanden verlengen, indien sprake is van onvoorziene omstandigheden op grond waarvan het aannemelijk is dat deze termijn niet kan worden gehaald.

3. De subsidieontvanger bewaart gedurende vijf jaar de facturen en betaalbewijzen van de gesubsidieerde activiteiten, gerekend vanaf de dag na de verzenddatum van de beschikking tot subsidievaststelling.

4. De aanvrager laat maatregelen alleen uitvoeren door een branchegerelateerd bedrijf indien dit bedrijf zich heeft gecommitteerd aan de isolatie-en ventilatiemaatregelencatalogus. Dat bedrijf hanteert maximaal de in die catalogus genoemde bedragen voor het uitvoeren van de maatregelen. De in de vorige zin bedoelde verplichting geldt niet in het geval dat voor 1 mei 2025 een offerte van een branchegerelateerd bedrijf is geaccepteerd en dat bij de subsidieaanvraag wordt aangetoond met een afschrift van de ondertekende offerte of afschrift van de brief of e-mail waarin akkoord is gegaan met de offerte.

Artikel 19. Aanvraag tot subsidievaststelling

1. Een subsidieontvanger dient binnen 6 maanden na het verstrijken van de uitvoeringstermijn, bedoeld in artikel 18, eerste lid, een aanvraag tot subsidievaststelling in, die ten minste de volgende gegevens bevat:

a. het adres van het gebouw, de woonboot of woonwagen waarvoor subsidie is aangevraagd;

b. voor- en achternaam of naam de rechtspersoon, correspondentieadres, contactgegevens en het bankrekeningnummer van de partij aan wie de subsidie moet worden uitbetaald;

c. in geval van een doe-het-zelver, het overleggen van foto’s die aantonen dat de isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor subsidie is aangevraagd op grond van deze regeling zijn uitgevoerd;

d. in geval van een uitgevoerde energiebesparende maatregel, de naam, het type, de dikte en de Rd-waarde of U-waarde ervan, inclusief vermelding van de locatie binnen het gebouw waar de activiteit is uitgevoerd en de oppervlakte die is geïsoleerd;

e. in geval een ventilatiesysteem als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, is geplaatst, de naam en het type ervan;

f. in geval van glas- of deurisolatie, de glasmaat en de netto afmetingen van het glas, inclusief vermelding van de locatie binnen het gebouw waar de activiteit is uitgevoerd en de oppervlakte die is geïsoleerd;

g. de facturen en betaalbewijzen van de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen en indien van toepassing het betaalbewijs van het uitgevoerde maatwerkadvies dat daaraan vooraf is gegaan, inhoudende:

    1°. bij contante betaling: de kwitantie; of

    2°. bij elektronische betaling: een betaalbewijs met bankrekeningnummer van de aanvrager of van de in onderdeel d bedoelde persoon of rechtspersoon, het bedrag, betalingskenmerk, de datum van de overboeking, naam en bankrekeningnummer van de ontvangende partij; en

h. indien van toepassing een bewijs van betalingen aan het branchegerelateerd bedrijf, een bewijs van betalingen die gedaan zijn uit het bouwdepot van het Warmtefonds dan wel bij voorfinanciering door de gemeenten.

2. In afwijking van het eerste lid en van artikel 15 dient een aanvrager direct een aanvraag tot subsidievaststelling in binnen vierentwintig maanden na de datum van de laatste factuur of het laatste betaalbewijs met betrekking tot de isolatie- en ventilatiemaatregelen. De aanvraag bevat

ten minste de gegevens, bedoeld in artikel 11, derde lid.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 20. Verantwoording

Op verzoek van de minister verleent de aanvrager medewerking en verstrekt deze informatie ten behoeve van de voortgang en evaluatie van de doelmatigheid en doeltreffendheid van deze regeling.

Artikel 21. Evaluatie

De minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze regeling aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de doelmatigheid van deze regeling.

Artikel 22. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 mei 2025.

Artikel 23. Vervaltermijn

Deze regeling vervalt met ingang van 1 mei 2035, met dien verstande dat deze van toepassing blijft op aanvragen om subsidies die voor deze datum zijn ingediend.

Artikel 24. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling isolatie en ventilatie gebouwen, woonboten en woonwagens provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

M.C.G. Keijzer

Bijlage I. Postcodefasering indienen subsidieaanvraag

Bijlage bij artikel 15, eerste lid

Datum openstelling aanvraagloket	**Postcodes**
2 september 2025 vanaf 12.00 uur	9355,9464,9492,9512,9541,9545, 9585,9621,9635,9645,9654,9655, 9656,9657,9658,9659,9733,9736, 9738,9741,9791,9792,9793,9794, 9795,9796,9797,9798,9827,9828, 9831,9844,9864,9886,9891,9893, 9912,9914,9917,9918,9924,9936, 9942,9943,9944, 9959,9983,9984, 9979
7 oktober 2025 vanaf 12.00 uur	9514,9331,9471,9502,9515,9679, 9715,9742,9743,9822,9861,9862, 9881,9882,9933,9982,9985,9986, 9628,9619
4 november 2025 vanaf 12.00 uur	9484,9494,9483,9473,9681,9682, 9665,9367,9811,9812,9833,9841, 9842,9845,9883,9884,9885,9716, 9718,9737,9697,9981,9925,9996, 9997,9934,9636,9617
2 december 2025 vanaf 12.00 uur	9642,9354,9362,9468,9469,9561, 9684,9687,9688,9713,9721,9863, 9866,9901,9988,9995,9998,9616, 9618,9623,9624,9625,9626,9627, 9629, 9939
6 januari 2026 vanaf 12.00 uur	9443,9356,9444,9446,9447,9452, 9453,9454,9481,9581,9663,9686, 9691,9693,9712,9714,9902,9956, 9989,9999
3 februari 2026 vanaf 12.00 uur	9462,9363,9602,9672,9673,9711, 9731,9765,9781,9945,9991
3 maart 2026 vanaf 12.00 uur	9648,9301,9475,9482,9485,9674, 9717,9732,9753,9784,9785,9832, 9843,9865,9919,9909,9601
7 april 2026 vanaf 12.00 uur	9472,9313,9336,9337,9342,9364, 9365,9366,9501,9607,9649,9695, 9724,9725,9726,9771,9773,9774, 9804,9805,9824,9825,9892,9953, 9954,9955,9957,9961,9962,9946, 9915,9903,9311
5 mei 2026 vanaf 12.00 uur	9461,9307,9314,9334,9341,9563, 9591,9608,9671,9698,9727,9744, 9746,9749,9951,9905,9906,9937, 9921,9465,9511,9347,9747,9609, 9722
2 juni 2026 vanaf 12.00 uur	9641,9304,9305,9312,9315,9333, 9335,9343,9566,9584,9614,9622, 9661,9696,9699,9745,9755,9756, 9761,9963,9964,9967,9968,9969, 9947,9904,9907,9908,9911,9922, 9923,9931,9948,9949,9987,9992, 9463,9466,9467,9611,9351

7 juli 2026 vanaf 12.00 uur	9631,9359,9361,9474,9491,9493, 9495,9496,9497,9503,9551,9644, 9675,9821,9965,9966,9971,9972, 9973,9932,9993,9913,9994,9479, 9734,9735,9751,9752,9615,9651
4 augustus 2026 vanaf 12.00 uur	9646,9321,9448,9449,9451,9457, 9458,9603,9605,9606,9613,9632, 9633,9677,9678,9685,9723,9728, 9766,9801,9974,9975,9977,9978, 9976

Bijlage II. Standaard voor woningisolatie

Bijlage bij artikel 1

Gebouwtype	**Standaard compactheid (A_{ls}/A_g)**	**Netto warmtevraag (kWh/m² per jaar)**
Eensgezinswoning	<1,00	43
	≥ 1,00	43 + 40*(Als/Ag-1,0)
Meergezinswoning (appartement, veelal onderdeel van een VvE, wooncoöperatie, woonvereniging)	<1,00	45
	≥ 1,00	45 + 45*(Als/Ag-1,0)

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding
Met deze regeling wordt een subsidieregeling vastgesteld voor isolatie- en ventilatiemaatregelen voor inwoners in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo in Noord-Drenthe. Deze regeling is een reactie op de bevindingen van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan één van de maatregelen in de kabinetsreactie op het rapport "Groningers boven gas" van de Parlementaire enquête aardgaswinning Groningen.[1]

'De belangen van Groningers zijn structureel genegeerd bij de aardgaswinning in Groningen', zo luidt de hoofdconclusie van de enquêtecommissie. In haar rapport 'Groningers boven gas' stelt de commissie dat Nederland een ereschuld heeft aan de Groningers en dat het kabinet deze in moet lossen. Invulling geven aan een ereschuld omvat veel aspecten. Het gaat om de erkenning van het leed dat Groningers ondervinden, om meer politieke en maatschappelijke aandacht, om de inzet van extra menskracht voor schadeafhandeling en versterking en middelen om die inzet mogelijk te maken. Tot slot gaat het ook om de bewustwording ook buiten Groningen van het leed dat Groningers ondervinden.

De commissie doet aanbevelingen voor het inlossen van de ereschuld waarbij één van de aanbevelingen uit het rapport is om toekomstperspectief te bieden aan de regio, bijvoorbeeld door middel van verduurzaming. In april 2023 kwam het kabinet met een reactie op de parlementaire enquête gaswinning in Groningen met de kabinetsreactie 'Nij Begun', waarin deze aanbeveling is overgenomen. In 'Nij Begun' zijn 50 maatregelen gepresenteerd ter compensatie van de nadelige effecten van de gaswinning en inlossing van de ereschuld. Eén van deze maatregelen is 'Maatregel 29 Verduurzamingsstimulering voor gebouwen in Groningen en Noord-Drenthe'.

Na zestig jaar leed door gaswinning voelt het kabinet de morele verplichting om mensen in de getroffen regio te helpen met isolatie- en ventilatiemaatregelen die de energierekening van inwoners omlaag brengt, zodat hun besteedbaar inkomen stijgt. Het kabinet vindt het schrijnend dat juist in deze regio de grootste energiearmoede is. Deze regeling is een extra impuls voor verduurzaming door middel van isolatie en ventilatie. Hiermee wil het kabinet recht doen aan de disproportionele last die bewoners hebben gedragen door de winning van aardgas. De prioriteit zal daarbij liggen op de meest kwetsbare wijken en huishoudens, omdat daar de energiearmoede vaak het grootst is en mensen zelf minder mogelijkheden hebben om te investeren. Deze regeling geeft hieraan invulling.

Na de publicatie van de kabinetsreactie is maatregel 29 door het Rijk, de provincie Groningen, alle Groningse gemeenten en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo verder uitgewerkt. Op 6 maart 2024 zijn de uitgangspunten van deze maatregel door Rijk en regio gezamenlijk gepresenteerd.[2] Dit is vervolgens uitgewerkt. De opbouw van deze regeling is als volgt. Hoofdstukken 1 en 4 zijn van toepassing op de gehele doelgroep. Hoofdstuk 2 is van toepassing op de gevallen waarin vanaf 25 april 2023 en voor de inwerkingtreding van deze regeling een opdracht is verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart. Indien een doe-het-zelver met de uitvoering van de subsidiabele activiteiten is gestart voor de inwerkingtreding van deze regeling en deze vanaf die datum afrondt, valt hij dus onder dit hoofdstuk. Hoofdstuk 3 is van toepassing op de gevallen waarin vanaf de inwerkingtreding van deze regeling een opdracht is verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart.

Alle woningen in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo met een woonfunctie in de BAG vallen onder deze regeling. Dat geldt ook voor recreatiewoningen met een woonfunctie in de BAG, woonwagens met een geregistreerde standplaats en woonboten met een geregistreerde ligplaats in de BAG. Woningen gebouwd volgens het Besluit bouwwerken

[1] Kamerstukken II, 2022/23, 35561, nr. 17.
[2] Kamerstukken II, 2023/24, 33529, nr. 1227.

leefomgeving en het Bouwbesluit 2012 zoals dat gold vanaf 1 juli 2012 en woningen die al voldoen aan de standaard voor woningisolatie vallen niet onder de regeling.

2. Inhoud van de regeling

2.1 Doel
Deze regeling heeft tot doel verduurzaming van gebouwen, woonboten en woonwagens in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo te stimuleren door middel van het verstrekken van subsidie aan woningeigenaren, zodat de gebouwen in deze regio qua isolatie en ventilatie klaar zijn om van het aardgas af te gaan. In deze regeling wordt dit aangeduid met de standaard voor woningisolatie, die geldt voor aanvragers die bij een aanvraag voor subsidie een woningplan moeten overleggen. Voor alle gebouwen wordt de naoorlogse (1945) standaard voor woningisolatie van RVO gehanteerd. De volgende standaard geldt[3]:

Gebouwtype	**Standaard compactheid (A_{ls}/A_g)**	**Netto warmtevraag (kWh/m² per jaar)**
Eensgezinswoning	<1,00	43
	≥ 1,00	43 + 40*(Als/Ag-1,0)
Meergezinswoning (appartement, veelal onderdeel van een VvE, wooncoöperatie, woonvereniging)	<1,00	45
	≥ 1,00	45 + 45*(Als/Ag-1,0)

In artikel 8 staat aangegeven in welke gevallen een aanvrager een woningplan overlegt. Onder bepaalde voorwaarden kan ook een aanvraag voor subsidie worden ingediend zonder een woningplan. Dit is geregeld in artikel 9.

Gebouwen in dit gebied zijn gemiddeld ouder en groter dan elders in Nederland en verbruiken daardoor meer energie. Ook ligt hier het gemiddelde inkomen van huishoudens lager dan het landelijk gemiddelde en heeft een groot gedeelte van de doelgroep in afwachting van schadeherstel of versterking investeringen in verduurzaming van het gebouw uitgesteld. Zo werken de gevolgen van de gaswinning ongunstig door in de energierekening van mensen en zijn verschillen ontstaan in de mate van verduurzaming van gebouwen in deze regio.

2.2 Doelgroep
De doelgroep van deze regeling zijn woningeigenaars, eigenaar-bewoners binnen al dan niet gemengde VvE's, verhuurders, wooncoöperaties, woonverenigingen en woningcorporaties met een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE, die eigenaar zijn van een gebouw dat geregistreerd is met een woonfunctie in de BAG, een woonboot waarvan de ligplaats geregistreerd is in de BAG of een woonwagen waarvan de standplaats geregistreerd is in de BAG in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo, die voorafgaand aan de uitvoering van de subsidiabele activiteiten nog niet voldoen aan de standaard voor woningisolatie. Dit betekent dat woningen gebouwd volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Bouwbesluit 2012 zoals dat gold vanaf 1 juli 2012 niet in aanmerking komen voor subsidie omdat deze woningen al aan de standaard voor woningisolatie voldoen.
Gebouwen van woningcorporaties in VvE's met een meerderheidsbelang ontvangen geen subsidie onder deze subsidieregeling. Landelijk zien we dat VvE's langzamer verduurzamen dan grondgebonden woningen. De besluitvorming en hoge investering belemmeren en vertragen de besluitvorming binnen VvE's. Om VvE's waarin woningcorporaties een minderheid belang hebben extra te stimuleren om te verduurzamen is ervoor gekozen om voor deze gebouwen ook subsidie open te stellen. Om de rest van de woningvoorraad van woningcorporaties al dan niet in een VvE met meerderheidsbelang te verduurzamen ontvangen de woningcorporaties € 200 miljoen tot en met 2035.

Binnen de categorie verhuurders wordt onderscheid gemaakt tussen verhuurders die maximaal één gebouw verhuren en verhuurders die meer dan één gebouw verhuren. Dit hangt samen met de staatssteunregels, en wordt hieronder verder toegelicht.

[3] Deze tabel is vastgesteld in bijlage II van deze regeling, en de inhoud daarvan is afgeleid van de tabel die is gepubliceerd door RVO op https://www.rvo.nl/onderwerpen/wetten-en-regels-gebouwen/standaard-streefwaarden-woningisolatie

2.3 Subsidiehoogte
De doelgroep in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo komt in aanmerking voor subsidie vanuit maatregel 29. De hoogte van het subsidiebedrag varieert per categorie binnen de doelgroep en de locatie van het gebouw. Dit is bestuurlijk afgesproken, om recht te doen aan de regio daar waar de meeste schade is geleden door de gaswinning. Op 6 maart 2024 zijn deze uitgangspunten van de maatregel door Rijk en regio gezamenlijk gepresenteerd:[4]

- Woningen met (middel)zware versterking: hieronder vallen diegenen bij wie de versterking van hun woning minimaal 4 maanden duurt en die in die periode niet thuis kunnen wonen. Bij deze groep worden de kosten voor isolatie helemaal meegefinancierd in de versterking van de woning. Zij hoeven hiervoor niet bij te betalen. Dit wordt in mandaat uitgevoerd door de Nationaal Coördinator Groningen (hierna: NCG) en valt onder maatregel 28 uit de kabinetsreactie. Bewoners ontvangen ook een tegemoetkoming van € 1.000 voor de kosten van afwerking.
- Woningeigenaren, eigenaar-bewoners en verhuurders die maximaal één gebouw verhuren binnen de scope van de NCG of binnen het versterkingsgebied: woningeigenaren met gebouwen binnen de scope van de NCG (niet zijnde gebouwen die vallen onder maatregel 28) en eigenaar-bewoners of verhuurders met maximaal één gebouw in het versterkingsgebied krijgen 100% van de isolatie- en ventilatiekosten vergoed, tot een maximum van € 40.000 per woning. Dit is inclusief subsidie op grond van de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (hierna: ISDE), Subsidieregeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen (hierna: SVOH) dan wel Subsidie voor verduurzaming voor vereniging van eigenaars (hierna: SVVE) met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket. In andere woorden: de ontvangen subsidie op grond van de ISDE, SVVE of SVOH wordt in mindering gebracht op het maximum dat op grond van deze regeling wordt vergoed, maar dat geldt niet voor de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket op grond van die regelingen, dat wordt niet in mindering gebracht bij deze regeling. Hieronder vallen:
    - alle gebouwen in wijken en buurten[5] waar afgerond naar boven 30% of meer van de gebouwen binnen de versterkingsoperatie vallen en die logischerwijs behoren tot het versterkingsgebied. Dit komt overeen met de postcodelijsten die door de vijf betrokken gemeenten zijn gepubliceerd;
    - alle gebouwen in de scope van de NCG; ook gebouwen die voldoen aan de veiligheidsnorm, gebouwen die liggen buiten het afgebakende versterkingsgebied en gebouwen die nog voor lichte versterking in aanmerking komen. Woningeigenaars en eigenaar-bewoners ontvangen ook een tegemoetkoming van € 1.000 voor de kosten van afwerking.
- Woningeigenaars en eigenaar-bewoners binnen een al dan niet gemengde VvE die maximaal 140% van het sociaal minimum verdienen: deze groep krijgt 100% van de isolatie-en ventilatiekosten vergoed tot een maximum van € 40.000 per woning. Dit is inclusief subsidie op grond van de ISDE dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket. Ook zij ontvangen een tegemoetkoming van € 1.000 voor de kosten van afwerking.
- Woningeigenaars, eigenaar-bewoners en verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in het aangewezen gebied, verhuurders die meer dan één gebouw verhuren: deze groep krijgt 50% subsidie voor isolatie-en ventilatiemaatregelen, tot een maximum van € 20.000 per woning. Dit is inclusief subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van een zeer energiezuinig pakket.
- Woningcorporaties: Woningcorporaties hebben al met de overheid afgesproken om woningen met energielabels E, F en G te verduurzamen. De woningcorporaties in de regio ontvangen in totaal een aanvullende bijdrage van € 200 miljoen voor het isoleren van hun gebouwen. Huurders van woningcorporaties hoeven niet te betalen voor de isolatie-en ventilatiemaatregelen. De huur mag niet om deze reden worden verhoogd. Huurverhoging vanwege inflatie blijft wel mogelijk. Woningcorporaties kunnen geen subsidie op grond van deze regeling aanvragen, tenzij ze onderdeel zijn van een gemengde VvE met daarbinnen een minderheid van het totaal aantal gebouwen. In dat geval kan het VvE-bestuur ook subsidie aanvragen voor deze gebouwen.
- Wooncoöperaties en woonverenigingen: deze groep ontvangt in het versterkingsgebied 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van €

[4] Kamerstukken II, 2023/24, 33529, nr. 1227.
[5] Op grond van de CBS wijk- en buurtindeling.

40.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket of in het aangewezen gebied, 50% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de SVVE, met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket. De subsidie wordt voor leden van een wooncoöperatie of woonvereniging die in het aangewezen gebied vallen en een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum met 50% verhoogd tot maximaal € 20.000, inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket. Verder geldt voor wooncoöperaties en woonverenigingen in het versterkingsgebied en leden van een wooncoöperatie of woonvereniging die in het aangewezen gebied vallen en een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum, een aanvullende subsidie van € 1.000 om hen te ondersteunen bij de uit te voeren subsidiabele activiteiten, zoals advies- en afwerkkosten.

De doelgroep kan via overzicht op https://www.nijbegun.nl/themas/isolatieaanpak/voor-wie/, inzien of ze in aanmerking komen voor 50% of 100% subsidie. Het versterkingsgebied wordt bepaald op basis van de zogeheten 30% CBS-buurten. Dit zijn buurten waar volgens gegevens van het Centraal Bureau voor de statistiek de 30% meest risicovolle woningen staan, gebaseerd op de kans op aardbevingsschade door gaswinning. Als een buurt binnen de 30% meest risicovolle CBS-buurten valt, komt deze in aanmerking voor 100% subsidie. Voor de doelgroep tot 140% van het sociaal minimum vindt een inkomenstoets plaats.

De subsidiehoogte wordt bepaald op basis van het door de aanvrager ingediende woningplan (alleen van toepassing als een aanvrager onder hoofdstuk 3 valt), de isolatie-en ventilatiemaatregelen en de bijbehorende eenheidsprijzen in de maatregelencatalogus. Indien de factuur van de aanvrager lager is dan de eenheidsprijs in de catalogus dan wordt het subsidiebedrag aangepast aan de kosten in bijbehorende factuur. De isolatie-en ventilatiemaatregelen catalogus bevat de laagste investeringskosten en marktconforme prijzen voor de subsidiabele activiteiten. Om het gebruik van biobased materialen te stimuleren staan in de maatregelencatalogus hogere bedragen voor maatregelen met biobased materiaal vermeld.

Het voorgaande brengt mee dat de subsidiehoogte dus voor elk gebouw anders is. De verwachting is dat de subsidie bij kleinere maatregelen enkele duizenden euro's zal bedragen en bij de noodzaak tot grote of meervoudige maatregelen ongeveer € 10.000 tot € 20.000. Zelfs in de meest complexe gevallen zal dit zelden € 40.000 of meer bedragen.

De over de maatregelen verschuldigde btw komt tevens voor subsidie in aanmerking.

2.4 Uitvoering
De regeling is zodanig ingericht dat de aanvrager centraal staat en de regeling tot zo min mogelijk administratieve lasten voor hen leidt. Een aanvraag wordt ingediend bij de uitvoeringsinstantie. Het streven is om de aanvrager hierbij zo veel mogelijk te ondersteunen en mogelijkheden voor ondersteuning aan te bieden via het subsidieloket en gemeenten.

3. Relatie tot hogere en andere nationale regelgeving

3.1 Staatssteun
Als de overheid subsidie verleent aan een onderneming kan dit kwalificeren als staatssteun. Het begrip 'onderneming' dient daarbij breed uitgelegd te worden; het uitvoeren van een economische activiteit (ook zonder winstoogmerk) kan er op zichzelf al toe leiden dat er sprake is van een onderneming. Dit geldt voor de activiteit "het uitvoeren van de regeling" alsook de activiteiten die worden verricht door de aanvragers van de subsidie. Omdat de uitvoerder van de regeling via een transparante procedure is gekozen, is hier geen sprake van selectiviteit en betreft de subsidie voor het uitvoeren van de regeling geen staatssteun.

De activiteit die aanvragers onder deze subsidieregeling verrichten, te weten het (laten) verduurzamen en het nemen van isolatie-en ventilatiemaatregelen van huurwoningen, wordt doorgaans gezien als economische activiteit. Hiermee wordt voldaan aan de eerste voorwaarde voor staatsteun. Daarnaast is de steunmaatregel afkomstig van de Staat, levert de maatregel een voordeel op voor de subsidieontvanger, omdat deze subsidie onder normale marktomstandigheden

niet was verkregen en er sprake is van selectiviteit, omdat de subsidie niet door partijen die buiten de scope van de regeling vallen, kan worden aangevraagd. Als laatste dient er te worden voldaan een de voorwaarde dat de maatregel leidt tot een (dreigende) vervalsing van de mededinging op de interne markt of een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer. De Europese Commissie oordeelt al snel dat er sprake is van een (dreigende) vervalsing van de mededinging. Er is sprake van vervalsing van de markt als de subsidie een financieel voordeel verschaft in een private sector daar waar er concurrentie is of zou kunnen zijn (Alzetta/Mauro T-298/97 en Altmark C280-00). Hierdoor is er sprake van staatssteun.

Er wordt verondersteld geen sprake te zijn van vervalsing van de mededinging of beïnvloeding van het handelsverkeer als een verhuurder bedrijfsmatig niet meer dan één pand verhuurt. Het financiële voordeel van deze regeling voor de verhuurder is in dit geval zo beperkt ten opzichte van zijn concurrenten dat er geen sprake is van een verstoring. Hierdoor komen verhuurders die minimaal één woning verhuren in het versterkingsgebied in aanmerking voor maximaal 100% subsidie.

Staatssteun is gereguleerd op Europees niveau en zal op basis van Europees recht gerechtvaardigd moeten worden. In deze subsidieregeling is gebruik gemaakt van twee Europese verordeningen ter rechtvaardiging van de gegeven steun. Dit onderscheid is gemaakt, omdat de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) niet met terugwerkende kracht kan worden toegepast en de de-minimis-verordening wel.

Voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen aan het gebouw, de woonboot of woonwagen die onder hoofdstuk 2 van deze regeling vallen, wordt toepassing gegeven aan de de-minimisverordening.
Voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen aan het gebouw, de woonboot of woonwagen die onder hoofdstuk 3 van deze regeling vallen, wordt toepassing gegeven aan hoofdstukken I en II en artikel 38bis, leden 11, 14 tot en met 16, van de AGVV.
Ten aanzien van een woningcorporatie in een gemengde VvE die isolatie- en ventilatiemaatregelen aan het gebouw neemt, wordt toepassing gegeven aan hoofdstukken I en II en artikel 38bis, leden 11, 14 tot en met 16, van de AGVV. De voorwaarden die hieraan zijn verbonden worden toegelicht in paragraaf 3.2.b.

Om een gezonde marktwerking niet te belemmeren mag de subsidie aan bedrijfsmatige verhuurders niet te hoog zijn. Tevens is het zo dat wordt ingeschat dat verhuurders die niet meer dan één pand verhuren niet worden gezien als een bedrijfsmatige verhuurder en dat er dus voor deze groep geen staatssteun gerelateerde beperkingen zijn. De opbrengst van de verhuur is beperkt en verstoring van de markt nihil. Hierdoor komen verhuurders die maximaal één woning verhuren in het versterkingsgebied in aanmerking voor maximaal 100% subsidie.

3.2.a De-minimisverordening
De subsidies die worden verleend met toepassing van de de-minimisvrijstellingsverordening nr. 2023/2831/EU (PbEU 2023/2831) (hierna: de-minimisverordening) zijn gebonden aan een aantal voorwaarden. De de-minimisverordening staat subsidie toe tot een drempel van € 300.000 zonder dat er sprake is van een effect op het handelsverkeer. Op grond van de de-minimisverordening mag de subsidieontvanger als zijnde een zelfstandige onderneming een maximum van € 300.000 ontvangen aan de-minimissteun. Er is dan geen sprake van staatssteun volgens artikel 107, lid 1, Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Dat betekent dat in een periode van drie opeenvolgende jaren VvE's en verhuurders die meer dan één woning bezitten niet meer dan het maximumbedrag van € 300.000 aan de-minimissteun mogen ontvangen. Hierbij is van belang dat alle ontvangen de-minimissteun meetelt, dus ook de-minimissteun die is verstrekt op grond van andere subsidies van het Rijk of een decentrale overheid. De de-minimissteun mag ook worden verleend op het moment dat de activiteiten lopende zijn of al zijn afgerond.

3.2.b Algemene Groepsvrijstellingsverordening
Subsidies worden verstrekt volgens de algemene en procedurele bepalingen in Hoofdstukken I en II en artikel 38bis van de AGVV.

Kennisgeving

Deze regeling wordt binnen 20 dagen na inwerkingtreding kennisgegeven aan de Europese Commissie. Deze regeling heeft op grond van artikel 1, tweede lid, onder a, van de AGVV een jaarlijks subsidieplafond dat de aanmeldingsdrempel van € 150 miljoen niet overschrijdt.

Stimulerend effect
Op grond van artikel 6 van de AGVV wordt enkel steun uitgekeerd indien deze een stimulerend effect heeft. Dit betekent dat de activiteit niet mag worden gestart voordat de aanvraag is ingediend.

Cumulatie
Bij subsidieverstrekking worden de cumulatiebepalingen uit artikel 8 van de AGVV in acht genomen. Dit houdt in dat alle voor een bepaald project verleende staatssteun bij elkaar opgeteld dient te worden opgeteld om het totale steunbedrag te bepalen (cumulatie).

Geen subsidie bij openstaand terugvorderingsbesluit
Op grond van artikel 1, vierde lid, onder a en b, van de AGVV wordt betaling uitgesloten van steun aan een onderneming ten aanzien waarvan er een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Commissie waarbij door dezelfde lidstaat toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard (*Deggendorfclausule*).

Geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden
Op grond van artikel 1, vierde lid 4, onder c, van de AGVV[6] wordt geen steun toegekend aan ondernemingen in moeilijkheden.

Publicatie en informatie
Op grond van artikel 9 van de AGVV worden de publicatieverplichtingen nageleefd. Bij individuele steunverleningen van € 100.000 of meer worden de benodigde gegevens binnen zes maanden vanaf de datum van de toekenning van de steun gepubliceerd via de State Aid Transparency Award Module (TAM). Vanaf de datum van steunverlening blijven de gegevens tien jaar beschikbaar (art 9, vierde lid, van de AGVV).

Steunintensiteit
In deze regeling wordt geregeld dat de hoogte van de subsidie voor verduurzamingactiviteiten (zoals vermeld in de artikelen 13 en 17 van deze regeling) ten hoogste maximaal 50% van de projectkosten van de subsidiabele activiteiten bedraagt. Dat betekent dat, volgens de geregelde steunintensiteiten van 38bis van de AGVV, in het bijzonder het elfde, veertiende en vijftiende lid, de subsidie voor de investeringskosten van energiebesparende maatregelen in gebouwen voor kleine en middelgrote ondernemingen 50% van de projectkosten mag bedragen. Ingevolge artikel 38bis, veertiende tot en met het zestiende lid, van de AGVV kan de steunintensiteit worden verhoogd. Gelet op de regionale steunkaart brengt dit mee dat ook grote ondernemingen een maximum van 50% van subsidiabele kosten mogen ontvangen. Hiervoor is het adres van het te isoleren pand bepalend of op grond van de steunkaart opslag kan worden verleend. Dat betekent eveneens dat grote ondernemingen, naast het basispercentage van 30% van de projectkosten een regionale steunopslag van maximaal 15% mogen ontvangen in steungebieden in Groningen en Drenthe gecombineerd met een opslag van maximaal 15% voor de verbetering van de energie-efficiëntie van bestaande gebouwen te ontvangen op grond van artikel 38bis, veertiende lid, van de AGVV, zolang de totale steunintensiteit niet de 50% van de subsidiabele kosten overschrijdt.

Scheiding tussen de-minimissteun en AGVV-steun
Verhuurders die volgens het Europees recht gelden als kleine onderneming, dat wil zeggen zelfstandige ondernemingen waar minder dan vijftig personen werken en de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal de € 10 miljoen niet overschrijdt of als middelgrote onderneming (zelfstandige ondernemingen waar minder dan 250 personen werken en de jaaromzet de € 50 miljoen en/of het jaarlijkse balanstotaal de € 43 miljoen niet overschrijdt) komen voor de nog te verrichten activiteiten en voor de subsidiabele kosten met terugwerkende kracht in aanmerking voor de-minimissteun, met een maximum van € 300.000 aan totale steun over een periode van drie jaren. Zelfstandige ondernemingen met meer 250 personen werkzaam en een jaaromzet van meer dan € 50 miljoen en/of een jaarlijks balanstotaal van meer dan € 43 miljoen gelden als grote ondernemingen volgens het Europees recht (Bijlage I bij de AGVV). Ten aanzien van grote ondernemingen geldt dat zij in

[6] Verordening (EU) Nr. 651/2014

aanmerking komen voor steunverlening voor nog te verrichten activiteiten op grond van de voorwaarden van artikel 38 bis van de AGVV.

3.3 Andere nationale regelgeving

3.3.a Algemene wet bestuursrecht (Awb)
Een beschikking tot het verstrekken van een subsidie op grond van deze regeling is een beschikking in de zin van de Awb. De regels omtrent beschikkingen uit de Awb zijn dus van toepassing hierop. Indien een aanvrager het niet eens is met de beschikking van de minister, kan hij op grond van de Awb daartegen bezwaar maken en vervolgens beroep instellen bij de bestuursrechter. Dit wordt verder toegelicht in de brief met het subsidiebesluit.

3.3.b Kaderwet overige BZK-subsidies en het Kaderbesluit BZK-subsidies
De doelgroep moet voldoen aan hetgeen is bepaald in de Kaderwet overige BZK-subsidies en het Kaderbesluit BZK-subsidies. Ten aanzien van een aantal onderdelen in deze regeling zijn nadere regels opgesteld, waarbij de Kaderwet overige BZK-subsidies en het Kaderbesluit BZK-subsidies als grondslag fungeren. In de artikelsgewijze toelichting worden deze gevallen benoemd.

3.4 Andere subsidieregelingen
Deze subsidie kan worden gecombineerd met subsidies die op grond van andere regelingen zijn verstrekt. Dit kunnen zowel rijksregelingen zijn als regelingen van andere overheden. Voor de rijksregelingen in het bijzonder zijn dit de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE), de Subsidieregeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen (SVOH) en de Subsidieregeling Verduurzaming voor Verenigingen van Eigenaars (SVVE).

De subsidie op grond van deze regeling is een aanvulling op deze bestaande subsidies. Na de inwerkingtreding van deze regeling kan een aanvrager die onder hoofdstuk 3 van deze regeling valt, geen ISDE meer aanvragen voor isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor ook een subsidie op grond van de ISDE kan worden aangevraagd bij de RVO, die deze regeling uitvoert, maar dient hij een aanvraag in bij de uitvoeringsinstantie van deze regeling. Ten aanzien van een woningeigenaar, niet zijnde een doe-het-zelver, die vanaf 25 april 2023 en vóór de datum van inwerkingtreding van deze regeling een opdracht heeft verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten op grond van deze regeling, geldt dat voordat hij een aanvraag kan indienen voor subsidie op grond van deze regeling hij een aanvraag indient voor subsidie op grond van de ISDE.

Voordat een aanvraag kan worden ingediend voor subsidie op grond van deze regeling, dient een verhuurder, VvE, wooncoöperatie of woonvereniging een aanvraag voor subsidie in op grond van de SVOH dan wel de SVVE. De subsidie op grond van hoofdstuk 2 van deze regeling wordt pas vastgesteld en in hoofdstuk 3 verleend nadat de subsidie op grond van de SVOH of SVVE is vastgesteld dan wel de aanvraag daartoe is afgewezen.

De subsidie op grond van deze regeling mag ook gecombineerd worden met de specifieke regelingen voor het aardbevingsgebied. Of de andere regeling eveneens een dergelijke cumulatie toelaat, zal moeten blijken uit de desbetreffende regeling. De samenloop mag in ieder geval niet ertoe leiden dat meer dan 100% van de subsidiabele kosten voor dezelfde isolatie- en ventilatiemaatregel op grond van de ISDE, SVOH, SVVE of een andere subsidieregeling worden vergoed dan wel, indien van toepassing, dat meer wordt vergoed dan op grond van het betreffende staatssteunkader is toegestaan. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten om bij de gemeentelijke subsidieregelingen te toetsen of aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Ook is een samenloop denkbaar met de regeling Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA), namelijk in het geval van gebouwen met een woonfunctie in de zorgsector. Ook in dat geval geldt dat op grond van deze regeling cumulatie is toegestaan, waarbij rekening wordt gehouden met de maximumbedragen op grond van deze regeling (in het geval van een verhuurder die meer dan 1 gebouw verhuurt is dat 50% van de kosten van de maatregelen tot ten hoogste €20.000), en met de vereisten op grond van de de-minimisverordening dan wel hoofdstukken I en II en artikel 38bis, leden 11, 14 tot en met 16, van de Algemene Groepsvrijstellingverordening.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, overlegt een aanvrager, indien van toepassing, de beschikking tot subsidieverlening, wijziging, intrekking of -vaststelling op grond van de ISDE, SVOH, SVVE of een andere subsidieregeling die ziet op dezelfde subsidiabele activiteiten als waarvoor subsidie op grond van deze regeling wordt aangevraagd. Daarnaast zullen gegevens

worden uitgewisseld tussen de uitvoerder van deze regeling, Samenwerkingsverband Noord-Nederland (hierna: SNN) en de andere in artikel 10 genoemde partijen om dubbele betaling en subsidie te voorkomen.

4. Regeldruk en administratieve lasten

4.1 Regeldruk
Deze subsidieregeling levert administratieve lasten op voor aanvragers van de subsidie. Ook bouwbedrijven en projectontwikkelaars profiteren van deze regeling, doordat de werkvoorraad toeneemt. Ook investeerders en verhuurders hebben baat bij deze regeling. Zij zijn weliswaar niet verplicht om ook een subsidieaanvraag-en vaststelling in te dienen, maar degene die gebruik maken van deze subsidie, zullen enige regeldruk ondervinden. Onder regeldruk wordt verstaan de kosten per handeling (tijdsbesteding x uurtarief + out-of-pocket-kosten) vermenigvuldigd met het aantal handelingen per jaar.

Alle te nemen of uitgevoerde isolatie- en ventilatie maatregelen op grond van deze regeling kunnen in één aanvraag voor subsidie worden gebundeld indien deze binnen 24 maanden kunnen worden uitgevoerd. Het is door de specifieke aard van deze regeling, de isolatie-en ventilatiemaatregelen, de regeling is slechts voor een deel van Nederland beschikbaar en omdat RVO niet de uitvoeringsorganisatie is niet mogelijk geweest om de subsidie volledig samen te voegen met de ISDE, SVVE, of SVOH.
Doordat een deel van de ISDE voor dezelfde isolatiemaatregelen in deze regeling aan het budget wordt toegevoegd hoeven woningeigenaren na inwerkintreding van deze regeling niet eerst ISDE aan te vragen.

Er is dus sprake van een incidentele handeling. Onderstaande regeldruk analyse is opgedeeld naar verschillende categorieën binnen de doelgroep die in de regeling worden genoemd.

Alle aanvragers, niet zijnde doe-het-zelvers, vragen zoveel mogelijk vooraf subsidie aan. Hierdoor moeten deze aanvragers facturen en bonnen indienen om hun subsidie vast te stellen.
Voor doe-het-zelvers geldt dat ze de subsidie achteraf aan moeten vragen, dus als de isolatie- en ventilatiemaatregelen volledig zijn uitgevoerd. De eis van het verstrekken van facturen en betaalbewijzen levert voor hen daarom geen extra administratieve lasten op.

Eigenaar-bewoners, woningeigenaars en verhuurders die maximaal één gebouw verhuren
Voor verduurzamings-en ventilatiemaatregelen waarvan de offerte is gedateerd tussen 25 april 2023 en 2 september 2025 of voor openstelling van het loket op basis van de postcodefasering, kunnen aanvragers subsidie aanvragen nadat de investering (aanschaf, en het installeren, aanbrengen of aansluiten) hebben plaatsgevonden en de factuur is betaald. Voor investeringen vanaf 2 september 2025 kan met uitzondering van doe-het-zelf ook vooraf subsidie worden aangevraagd. Deze handelingen zouden ook verricht moeten worden zonder subsidie. De eis van het verstrekken van de factuur of bon met betaalbewijs, in het geval van doe-het-zelf, leveren daarom geen extra administratieve lasten op voor de subsidieaanvrager. De aanvraag kan digitaal worden ingediend. Het doen van een subsidieaanvraag, inclusief het lezen van de informatie op de website van SNN en het verzamelen van alle gegevens kost de aanvrager naar verwachting ongeveer 120 minuten voor verschillende investeringen tezamen. Dit kan korter zijn omdat er voor inwerkingtreding van de regeling ook ISDE en SVOH voor dezelfde investeringen is aangevraagd.

Op basis van het beschikbare budget, het huidige aantal ISDE aanvragen, zullen er in 2025 naar verwachting circa 6.000 eigenaar-bewoners een aanvraag met terugwerkende kracht indienen Daarnaast is de verwachting dat 3.000 eigenaar-bewoners een aanvraag indienen vanaf 2 september 2025. Er wordt rekening gehouden met het feit dat uiteindelijk 10% van de aanvragen niet leidt tot een verzoek tot vaststelling of een goedgekeurde vaststelling. Uit soortgelijke regelingen blijkt dat een klein deel van de projecten niet wordt gerealiseerd of dat aanvragen worden afgewezen bij de vaststelling.
Zoals voorgeschreven in de Rijksbrede methodiek voor regeldrukeffecten, wordt uitgegaan van 17 euro aan kosten per uur die een burger besteedt aan administratieve lasten. De administratieve lasten voor eigenaar-bewoners worden daarmee geschat op circa € 404.600.

Handeling	Uren	Uurtarief	Aantal aanvragen	Totaal
Aanvragen terugwerkende kracht	2	€ 17	5.400	€ 183.600
Aanvragen na inwerking treding	2	€ 17	2.600	€ 88.400
Aanvragen ISDE en SVOH bij terugwerkende kracht	1	€ 17	4.500	€ 76.500
Aanvragen omgevingsvergunning monumenten na inwerking treding	1	€ 17	500	€ 8.500
Aanvraag voor inkomens tot 140% sociaal minimum	0,5	€ 17	1.000	€ 8.500
Ontzorging	1	€ 17	500	€ 8.500
Opstellen woningplan	1	€ 17	500	
10€ uitval bij aanvragen	2	€ 17	900	€ 30.600
Totaal				**€ 404.600**

VvE's en verhuurders (met meer dan één verhuurde woning)
Voor verduurzamings- en ventilatiemaatregelen waarvan de offerte is gedateerd voor 2 september 2025 of voor openstelling van het loket op basis van de postcodefasering, kunnen aanvragers subsidie aanvragen nadat de investering (aanschaf, en het installeren, aanbrengen of aansluiten) hebben plaatsgevonden en de factuur is betaald. Voor investeringen vanaf 2 september 2025 kan met uitzondering van doe-het-zelf ook vooraf subsidie worden aangevraagd. De eis van het verstrekken van de factuur of bon met betaalbewijs, in het geval van doe-het-zelf, leveren daarom geen extra administratieve lasten op voor de subsidieaanvrager omdat deze handelingen ook zonder subsidieaanvraag moeten worden verricht.

De gehele subsidieaanvraag (inclusief verzoek tot vaststelling), inclusief het lezen van de informatie op de website van SNN, kost een VvE, wooncoöperatie of woonvereniging ongeveer 240 minuten bij een uurtarief van € 54. Dit tijdsbestek is voor VvE's en verhuurders groter dan voor eigenaar-bewoners, omdat zij voorafgaand aan de investering de subsidieaanvraag indienen en na realisatie een verzoek om vaststelling moeten doen. Bij investeringen met een factuurdatum voor 2 september of voor openstelling van de postcode op basis van de postcodefasering, wordt de subsidieaanvraag achteraf ingediend.
Op basis van het huidige aantal SVVE aanvragen in 2024, worden circa 100 aanvragen van VvE's verwacht voor verduurzamings-en ventilatiemaatregelen. Er wordt rekening gehouden met een opslag van 10% voor aanvragen die afgewezen worden. De totale administratieve lasten van de subsidieaanvraag voor deze niet eigenaar-bewoners van grondgebonden gebouwen worden daarmee geschat op circa € 33.210.

Handeling	Uren	Uurtarief	Aantal aanvragen	Totaal
Aanvragen terugwerkende kracht	4	€ 54	25	€ 5.400
Aanvragen na inwerking treding	4	€ 54	75	€ 16.200
Informatieverplichtingen (georganiseerde) burgers	2	€ 54	25	€ 2.700
Opstellen woningplan	1	€ 54	20	€ 1.080
Aanvragen SVOH en SVVE	4	€ 54	25	€ 5.400
Aanvragen omgevingsvergunning monumenten	1	€ 54	5	€ 270
10€ uitval bij aanvragen	4	€ 54	10	€ 2.160
Totaal				**€ 33.210**

Uitvoering
De regeling is zo vormgegeven dat deze tot zo min mogelijk administratieve lasten voor aanvragers leidt. Tegelijkertijd zijn er wel voldoende waarborgen tegen misbruik opgenomen. De uitvoering gaat bij digitale indiening van de aanvraag als volgt:

- Aanvragers van deze subsidie kunnen zich aanmelden bij het elektronisch aanvraagloket van SNN. Woningeigenaars en eigenaar-bewoners melden zich aan met behulp van DigiD. Wooncoöperaties, bedrijfsmatige verhuurders, woonverenigingen en VvE's melden zich aan met behulp van eHerkenning. Verhuurders die meer dan één gebouw verhuren, melden zich aan met behulp van DigiD of eHerkenning. Dit levert geen extra regeldruk op omdat eHerkenning ook voor een SVVE en SVOH aanvraag nodig was.
- In het aanvraagformulier wordt onder andere aangegeven om welke verduurzamings-en ventilatiemaatregel(en) het gaat.
- Op de subsidieaanvraag wordt uiterlijk binnen 13 weken na ontvangst van de volledige aanvraag een verleningsbeschikking of bij een aanvraag als bedoeld in hoofdstuk 2 een vaststellingsbeschikking gegeven, met een mogelijkheid tot verlenging van nog eens 8 weken.
- Voor monumenten, karakteristieke panden en beschermd stadgezicht moet voorafgaand aan de aanvraag een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Daarnaast moeten in sommige gevallen leges en precario's worden aangevraagd. Het woningplan voor monumenten is gebaseerd op een erfgoedgedragen isolatieadvies, dat is een aangepast woningplan zodat het passend is bij de verduurzaming van monumenten. Voor erfgoedpanden niet zijnde een monument, waarvoor het gebruikelijke woningplan wordt gebruikt, geldt dat er ten behoeve van het opstellen van dat woningplan een Leidraad verduurzaming voor historische gebouwen beschikbaar zal worden gesteld, welke behulpzaam zal zijn in het maken van afwegingen over isolatie- en ventilatie uit de maatregelencatalogus voor deze gebouwen.
- Een indirect gevolg is dat er door het impuls van deze subsidieregeling meer ISDE, SVVE en SVOH aanvragen worden ingediend.
- Aanvragers die in aanmerking willen komen voor aanvullende subsidie op basis van inkomen moeten aanvullende informatie aanleveren. Dit levert mogelijk ook een extra informatievraag op.

Algemene maatregelen om regeldruk te verlagen
- Minder bewijslast: waar mogelijk wordt gewerkt met steekproeven in plaats van volledige documentatievereisten voor vaststelling van de subsidie.
- Kwaliteitswaarborging: evaluaties en gebruikerservaringen worden structureel opgehaald en verwerkt om de regeling en het aanvraagformulier te verbeteren.
- Heldere communicatie: er komt uitgebreide informatie op de website. Daarnaast komt een lijst met veelgestelde vragen, stappenplan en handleiding beschikbaar.
- Kwetsbare huishoudens en aanvragers die daar behoefte aan hebben kunnen gedeeltelijke of volledige ontzorging krijgen. Deze ontzorging bestaat uit begeleiding door gemeenten en andere ontzorgers in opdracht van gemeenten bij het opstellen van woningplannen en subsidieaanvragen. Deze ontzorgers zullen bewoners activeren, informeren en begeleiden al naar gelang daar behoefte op is.
- Formulieren: er worden verschillende formulieren beschikbaar gesteld voor onder andere het woningplan, machtingsformulier en voor VvE's om inzicht te geven in alle gebouwen.

4.2 Financiële gevolgen Rijk
In de kabinetsreactie 'Nij Begun' van 25 april 2023 is opgenomen dat voor de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo € 1,5 miljard beschikbaar is voor de periode 2026-2055 voor het isoleren van gebouwen. Dit bedrag komt bovenop de generatielange investering in deze regio van € 250 miljoen per jaar voor 30 jaar. Daarnaast is incidenteel € 150 miljoen beschikbaar voor de periode 2025 en 2026, hetgeen op de begroting van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (Ministerie van VRO) voor 2025 staat. Dit draagt bij aan een voortvarende start met de uitvoering van deze regeling en met het openstellen van het subsidieloket vanaf 3 juni 2025 voor de doelgroep die onder hoofdstuk 2 van deze regeling valt. Het voornemen is om een deel van het budget van de ISDE tot en met 2030 aan deze regeling toe te voegen. Dit bedrag zal dan bij de voorjaarsnota van 2025 aan het budget van deze regeling worden toegevoegd, indien hiervoor goedkeuring is gegeven.

Om te waarborgen dat ook voor de doelgroep die onder hoofdstuk 3 van deze regeling valt, vanaf 2 september 2025 voldoende financiële middelen beschikbaar zal zijn, zal daartoe een voorstel bij de Voorjaarsnota van 2025 worden gedaan in lijn met de kabinetsreactie en budgettaire besluitvorming 'Nij Begun'. Dit voorstel is gedaan om de middelen die nu nog op de Aanvullende Post bij het Ministerie van Financiën gereserveerd zijn voor de isolatieaanpak naar de begroting van het Ministerie van VRO over te hevelen op een wijze die qua kasreeks passend is bij de jaarlijks te

verwachten aanvragen, de ambitie om alle gebouwen in Groningen en Noord-Drenthe voor 2036 te isoleren tot de standaard voor woningisolatie. De verwachting is dat hiermee de openstelling van het subsidieloket vanaf 2 september 2025 onbelemmerd van start kan gaan. Het indienen van een aanvraag gebeurt om uitvoeringstechnische redenen vanaf die datum gefaseerd, namelijk op basis van de postcode waartoe het gebouw van de aanvrager behoort.

Het beschikbare budget, de subsidiehoogte per aanvrager en de prijzen in de isolatie- en ventilatiemaatregelen catalogus worden, indien mogelijk en voor zover daartoe aanleiding is, jaarlijks bij ministeriële regeling geïndexeerd. De peildatum van indexering is de datum van de offerte dan wel factuur voor de isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor subsidie op grond van deze regeling wordt aangevraagd.

5. Evaluatie
Het kabinet doet in de Staat van Groningen jaarlijks verslag van behaalde resultaten over de doelen uit de kabinetsreactie. Deze regeling valt hieronder en zal aan de hand van de indicatoren uit de Staat van Groningen geëvalueerd worden.

6. Consultatie en advies

6.1 Code interbestuurlijke verhoudingen
Deze regeling is opgesteld in nauwe samenwerking met de dertien betrokken gemeenten en de provincies Groningen en Drenthe. De conceptregeling en toelichting zijn in december 2024 ter consultatie voorgelegd aan de bestuurders van de dertien gemeenten en de provincie Groningen en Drenthe.

6.2 Internetconsultatie
De subsidieregeling isolatie en ventilatie gebouwen, woonboten en woonwagens provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noorderveld en Tynaarlo stond van 8 januari 2025 tot en met 27 januari 2025 open voor internetconsultatie. Via de internetconsultatie is gevraagd of men wil reageren op de conceptregeling en -toelichting. Op de consultatie zijn 673 reacties binnengekomen van woningeigenaren, bedrijven, brancheorganisaties, verhuurders, gemeenten, gemeentefracties en het Adviescollege toetsing regeldruk. De reacties hebben geleid tot aanvullingen, verduidelijkingen en/of verbeteringen in de regeling en de toelichting.

Over het algemeen blijkt dat men blij is met een ruime subsidieregeling voor isolatie- en ventilatiemaatregelen. Tegelijkertijd is er teleurstelling over aantal onderdelen zoals het uitsluiten van triple glas en kozijnen, de complexiteit van de regeling en de hoogte van de subsidie.

<u>Uitsluiten van triple glas, nieuwe kozijnen en het vervangen van vloer, gevel en dak</u>
Veel reacties gaan over het uitsluiten van triple glas en kozijnen. In de reacties komt naar voren dat veel woningeigenaren in de veronderstelling waren dat het vervangen van bestaand glas door triple glas en nieuwe kozijnen ook onder deze subsidie zouden vallen. Er is verduidelijkt in de regeling dat zowel voor terugwerkende kracht als voor nieuwe gevallen wel subsidie beschikbaar zal komen, en welke subsidiepercentages hiervoor gelden.

Er wordt coulance toegepast voor terugwerkende kracht conform de percentages van 50% en 100% die op 6 maart 2024 zijn gecommuniceerd. Deze coulance betreft zowel de combinatie van triple glas met kozijnen als de combinatie van HR++ met kozijnen en het vervangen van vloer, dak of gevel. Deze coulance stopt bij de start van de voorhang in de Tweede Kamer van deze subsidieregeling.

Voor alle opdrachtverstrekkingen tot het vervangen van triple glas met nieuwe kozijnen zal, nadat de voorhang in de Tweede Kamer is gestart op 10 maart 2025, subsidie beschikbaar zijn voor Groningen en Noord-Drenthe in lijn met de ISDE-regeling. Hierbij wordt het hoge percentage van 30% gehanteerd dat geldt bij het nemen van twee maatregelen. Hiervoor geldt geen woningplaneis en blijft de subsidie buiten het subsidieplafond van maatregel 29. Dit zal in maatregel 29 worden opgenomen en zal door SNN worden uitgevoerd, zodat de bewoners met één loket te maken hebben. Dit geldt voor alle doelgroepen.
Voor opdrachtverstrekkingen vanaf 25 april 2023 tot 10 maart 2025 is voor HR++ glas met nieuwe kozijnen, voor triple glas met nieuwe kozijnen en het vervangen van vloer, gevel of dak 50% of 100% subsidie beschikbaar. Na 10 maart 2025 is voor HR++ glas (zonder nieuwe kozijnen) 50% of 100% subsidie beschikbaar, voor triple glas met nieuwe kozijnen 30% subsidie en voor het vervangen van vloer, gevel of dak is geen subsidie beschikbaar.

Eigenaar-bewoners, woningeigenaars, VvE's en verhuurders in Groningen en Noord-Drenthe krijgen hierdoor de keuze tussen 50% of 100% voor HR++ glas zonder kozijnen binnen het subsidieplafond of 30% subsidie voor de combinatie triple glas en kozijnen buiten het subsidieplafond van €20.000 of €40.000.
De regeling is op deze punten aangepast.

Complexiteit van de regeling
De reacties over de leesbaarheid van de regeling lopen uiteen van heel duidelijk tot erg complex. We zijn ons ervan bewust dat het een lange en ingewikkelde regeling is door dat alle doelgroepen in één subsidieregeling zijn opgenomen. Er wordt momenteel gewerkt aan nadere toelichting en hulp voor woningeigenaren die dit nodig hebben. Deze nadere toelichting en hulp zal onder andere bestaan uit uitgebreide digitale informatie, een klantcontactcentrum voor vragen en ontzorging van bewoners vanuit gemeenten. Ook is de regeling verduidelijkt door de leesbaarheid van de teksten te verbeteren.

Contouren van het versterkingsgebied en aangewezen gebied
In een aantal reacties komt naar voren dat de grens tussen het versterkingsgebied en het aangewezen gebied dwars door een straat loopt en daardoor als oneerlijk wordt ervaren. Op 6 maart 2024 is door rijk en regio besloten tot een hogere subsidie voor inwoners met een laag inkomen en voor inwoners in de kern van het versterkingsgebied. Daarbij is voor het versterkingsgebied een contour vastgesteld op basis van het percentage woningen in de versterkingsoperatie in een bepaalde CBS-buurt. Hoewel elke afbakening tot grensgevallen leidt, wordt dit door rijk en regio als het best mogelijke criterium voor afbakening beschouwd.

Postcodefasering in het eerste jaar
Er is een aantal reacties binnengekomen waarin wordt aangegeven dat het onduidelijk is hoe de aanvraag tijdens deze fasering verloopt. Samen met de uitvoerder wordt nadere communicatie en informatievoorziening over het aanvraagproces uitgewerkt. De reacties leiden niet tot een wijziging van de regeling zelf.

Hoogte van de subsidie
In de consultatie is ingebracht dat de hoogte van €20.000 in het aangewezen gebied en € 40.000 in het versterkingsgebied onvoldoende is. De kosten om grote gebouwen te verduurzamen zouden in werkelijkheid veel hoger liggen. Er is begrip voor dit standpunt, maar het uitgangspunt is dat er voor iedereen de komende 10 jaar subsidie beschikbaar moet zijn, en dat het redelijk is een maximum te stellen aan de beschikbare subsidie per gebouw. Dit maximum is zeer ruim gesteld. De gemiddelde kosten voor het verduurzamen tot de standaard voor woningisolatie per gebouw liggen rond de €14.000 euro. De regeling is hierop niet aangepast.

Onduidelijkheid welke maatregelen onder de regeling vallen
Uit een aantal reacties komt naar voren dat het niet duidelijk is welke maatregelen onder de subsidieregeling vallen. In de communicatie bij de subsidieverstrekker zal een duidelijk lijstje beschikbaar komen.
De subsidie vergoedt (een deel van) de volgende maatregelen:
- Isolatie van je dak van binnenuit
- Glas vervangen voor HR++ glas
- Ventilatieroosters of decentrale mechanische ventilatie in de hoofdverblijfruimte plaatsen
- Vloerisolatie niet zijnde vervanging van de vloer
- Spouwmuurisolatie of, als er geen spouwmuur is, het plaatsen van een voorzetwand
- Het dichten van naden en kieren, bijvoorbeeld met tochtstrips of kit

Op basis van deze reacties zijn de teksten in de regeling aangepast.

Uitsluiting woningen met een bouwjaar jonger dan 2012
Woningen met een bouwjaar na 1 juli 2012 voldoen aan het Bouwbesluit 2012 en voldoen daarmee per definitie aan de standaard voor woningisolatie. Er kan voor deze woningen wel ISDE worden aangevraagd bij RVO. Deze opmerkingen leiden niet tot aanpassing van de regeling.

Installaties zoals warmtepompen, vloerverwarming en zonnepanelen
In een aantal reacties werden maatregelen zoals de aanschaf van een warmtepomp of zonnepanelen voorgesteld. Installaties zoals warmtepompen zijn geen isolatiemaatregelen en zijn daarom uitgesloten van subsidie. Via de ISDE, SVVE en SVOH kunnen woningeigenaren die toch die een extra stap, zoals het aanschaffen van een warmtepomp, willen zetten subsidie aanvragen, deze opmerkingen leiden niet tot aanpassing van de regeling.

Kosten woningplan
Een aantal reacties gaan over de zorgen voor de kosten die door woningeigenaren moeten maken voor het opstellen van een woningplan. Energiecoaches en energieadviseurs stellen in opdracht van inwoners woningplannen op. De kosten voor een woningplan komen niet ten laste van de aanvragers. Deze opmerkingen leiden niet tot aanpassing van de regeling.

Hoge kosten voor een DuMo advies
Er zijn meerdere reacties binnengekomen over de hoge kosten voor een DuMo-advies. Dit kan in sommige gevallen oplopen tot €7.000. Er is via het Ontzorgingsprogramma verduurzaming van de RCE en het Nationaal Restauratiefonds subsidie beschikbaar voor DuMo-advies. Deze is niet volledig dekkend. In overleg met het Erfgoedloket zal daarom een eenvoudiger advies beschikbaar worden gesteld zodat inwoners zelf geen kosten hoeven te maken. Er zal een vergoeding voor dit eenvoudiger advies beschikbaar worden gesteld. De regeling is hierop aangepast.

Maatregelencatalogus
Een aantal reacties gaan over het ontbreken van de maatregelencatalogus. Er wordt momenteel nog aan de catalogus gewerkt waardoor deze nog niet kon worden toegevoegd. Doordat de bedragen meerdere keren per jaar worden geïndexeerd is het niet wenselijk om de bedragen in de regeling op te nemen. De catalogus wordt niet in de regeling opgenomen maar op een vaste plek online gepubliceerd. De reacties hebben niet geleid tot een wijziging van de regeling.

Ontbrekende postcodes
Er zijn drie reacties binnengekomen dat er een postcode ontbreekt. De betrokken gemeenten hebben alle postcodes in de tabel van de postcodefasering nog een keer gecontroleerd.
Op basis van deze reacties zijn de ontbrekende postcodes toegevoegd.

6.3 Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)
In haar advies van 6 februari 2025 geeft het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) geen opmerkingen te hebben met betrekking tot de toetsing van nut en noodzaak. Voor enkele andere zaken werd aandacht dan wel nadere uitleg gevraagd.

Allereerst adviseert het ATR om deze nieuwe subsidieregeling in te voegen in bestaande regelingen danwel om in de toelichting aan te geven waarom samenvoegen niet mogelijk is. Door de specifieke aard van de regeling die voor een deel van Nederland beschikbaar is en de regeling niet door RVO wordt uitgevoerd is samenvoegen niet mogelijk. RVO en SNN zullen gegevens uitwisselen waardoor de regeldruk zoveel mogelijk wordt beperkt.
Daarnaast adviseert het ATR om in de toelichting te verduidelijken wat de ontzorging inhoudt en wie daar een beroep op kunnen doen. Dit punt is verholpen in de definitieve toelichting. Tot slot adviseert het ATR om de gevolgen voor de regeldruk volledig in beeld te brengen conform de Rijksbede methodiek. Ook dit punt is verholpen in de definitieve versie van de toelichting.

6.4 Doenvermogentoets
Een doenvermogentoets geeft inzicht of beleid, wet- en regelgeving uitgaat van realistische aannames over het doenvermogen van de doelgroepen.

Het 'doenvermogen' wordt de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid omschreven als: dat burgers niet alleen de regels kennen, maar ook in staat moeten zijn om daarnaar te handelen[1]. Daarbij gaat het om een ander soort mentale vermogens, zoals alertheid, het vermogen om in actie te komen, het hoofd voldoende koel houden, en om het vasthouden aan goede voornemens.

Doenvermogen speelt op verschillende manieren een rol bij M29. In eerste instantie in de mate van de verwachting van potentiële aanvragers dat zij in aanmerking komen voor de regeling en ook dat zij het proces kunnen doorlopen. Op de tweede plaats gaat het over het daadwerkelijk kunnen volhouden van het aanvraagproces. Omdat de regeling nieuw is zal een inschatting gemaakt worden op basis van vergelijkbare regelingen. Indien het proces het toe laat zal ook de directe doelgroep bevraagd worden.

[1] Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2017) Weten is nog geen doen. Een realistisch perspectief op redzaamheid.

Er wordt parallel aan de voorhang in de Tweede kamer samen met een expert een doenvermogentoets uitgevoerd. Door voortschrijdend inzicht zijn er tot nu tot op het laatste moment wijzigen aangebracht in de regeling. Hierdoor was het nog niet mogelijk om een doenvermogentoets te doen en is ervoor gekozen om dit in een stadium te doen waarin meer zekerheid is over de regeling. In het verslag, dat in deze regeling zal worden opgenomen, zal de bevindingen van de doenvermogentoets worden omschreven. Dit omvat o.a. welke knelpunten er zijn, hoe deze overkomen kunnen worden en in hoeverre het aannemelijk is dat de doelgroepen het gedrag kan vertonen dat nodig is om het beleidsdoel te halen.

II. Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Dit hoofdstuk is van toepassing op de gehele doelgroep van deze regeling.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit artikel geeft een opsomming van veelgebruikte begrippen in de regeling.

Als een woningcorporatie onderdeel is van een gemengde VvE met een minderheid van het totaal aantal gebouwen daarbinnen en deze VvE subsidie aanvraagt op grond van deze regeling voor het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen, dan komt de woningcorporatie in aanmerking voor subsidie op grond van deze regeling. Dat brengt mee dat woningcorporaties die niet onderdeel zijn van een gemengde VvE of woningcorporaties die onderdeel zijn van een gemengde VvE met een meerderheid van het totaal aantal gebouwen niet in aanmerking komen voor subsidie op grond van deze regeling.

Om na te gaan of iemand valt onder de categorie *sociaal minimum*, kan de halfjaarlijkse Normenbrief die gepubliceerd wordt op de website van de Rijksoverheid, welke ontleend is aan de Toeslagenwet, geraadpleegd worden. Op de website van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen staan de actuele bedragen van het sociaal minimum.[7]

Voor een omschrijving van materialen die kwalificeren als biobased materiaal kan NEN-EN16575:2014 worden geraadpleegd.

Artikel 2. Doel en doelgroep

Er kan alleen subsidie worden aangevraagd voor bestaande gebouwen, woonboten dan wel woonwagens met een woonfunctie. Andere ruimtes met een andere functie dan wonen volgens het BAG, zoals winkels, kantoren en garages, vallen niet onder deze regeling. Deze oppervlakten tellen ook niet mee voor de berekening van de subsidiehoogte op grond van deze regeling. Een bedrijfsruimte in bijvoorbeeld een VvE valt dus niet onder de doelgroep van deze regeling en daarvoor kan dus geen subsidie aangevraagd worden.

Verder geldt de beperking dat alleen woningcorporaties die een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE hebben, voor subsidie op grond van deze regeling in aanmerking komen. Dit gelet op de omstandigheid dat woningcorporaties, volgens de afspraken die zijn gemaakt op 6 maart 2024 tussen het Rijk en de regio[8], via een aparte regeling middelen zullen ontvangen voor de verduurzaming van hun woningbezit. Dit gaat verder dan de Nationale Prestatieafspraken. De woningcorporaties zijn zelf verantwoordelijk voor de verduurzaming en het tempo hiervan en leggen hiervoor verantwoording af in de Staat van Groningen.

Artikel 4. Activiteiten

Dit artikel geeft in het eerste lid een opsomming van de activiteiten waarvoor de minister subsidie verstrekt op grond van deze regeling. Alleen doelmatige isolatie-en ventilatiemaatregelen die bijdragen aan het behalen van de standaard voor woningisolatie zijn subsidiabel.
Triple glas en nieuwe kozijnen zijn niet nodig voor het behalen van de standaard voor woningisolatie, omdat HR++ glas volstaat. Wel is er subsidie beschikbaar voor triple glas en nieuwe kozijnen, zie daarover het algemeen deel van de toelichting.

---

[7] Sociaal minimum | UWV.
[8] Kamerstukken II, 2023/24, 33529, nr. 1227.

Indien de opdracht is verleend of de maatregel is uitgevoerd vanaf 25 april 2023 en voor 10 maart 2025 wordt subsidie voor triple glas en kozijnen, het vervangen van vloeren, gevel en daken en HR++ en kozijnen conform de percentages van 50% en 100% verstrekt binnen het subsidieplafond. Dit stopt bij de start van de voorhang in de Tweede Kamer van deze subsidieregeling.

Voor alle opdrachtverstrekkingen of wanneer de maatregel is uitgevoerd nadat de voorhang in de Tweede Kamer is gestart is subsidie beschikbaar voor Groningen en Noord-Drenthe in lijn met de ISDE-regeling. Hierbij wordt het hoge percentage van 30% gehanteerd dat geldt bij het nemen van twee of meer maatregelen. Hiervoor geldt geen woningplaneis en blijft de subsidie buiten het subsidieplafond van maatregel 29. Dit geldt voor alle doelgroepen.
Voor opdrachtverstrekkingen voor HR++ glas met nieuwe kozijnen, voor triple glas met nieuwe kozijnen en het vervangen van vloeren, gevels en daken is tot 10 maart 2025 50% of 100% subsidie beschikbaar binnen het subsidieplafond. Na 10 maart 2025 is er geen subsidie beschikbaar voor nieuwe kozijnen bij HR++ glas en het vervangen van vloeren, gevels en daken, en na 10 maart 2025 is er 30% subsidie beschikbaar voor triple glas met nieuwe kozijnen.

Voor een omschrijving van ventilatiemaatregelen kan NEN 8087 worden geraadpleegd.

In het tweede lid worden activiteiten genoemd die zijn uitgesloten van subsidie op grond van deze regeling. Zo is onder andere het aanschaffen en installeren van installaties uitgesloten van subsidie. Daarbij worden voorbeelden genoemd (zoals zonnepanelen) die richting geven, maar dat is geen uitputtende opsomming. Bij twijfel of een voorgenomen activiteit subsidiabel is kan contact opgenomen worden met SNN.

In het omgevingsplan van de gemeenten is vastgelegd of er sprake is van een karakteristiek, beeldbepalend dan wel beeldondersteunend gebouw.

Artikel 5. Subsidieplafond, voorschot en rangschikking van de aanvragen

Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat bij een beschikking tot subsidieverlening alleen een voorschot van maximaal 100% aan de subsidieontvanger wordt verleend, indien de aanvrager bij de aanvraag een factuur heeft overgelegd van de isolatie- en ventilatiemaatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, waarvoor een aanvraag is ingediend. Indien hieraan niet wordt voldaan, wordt geen voorschot verleend. Uit het derde lid volgt dat een subsidieontvanger na de beschikking tot subsidieverlening en voorafgaand aan de beschikking tot subsidievaststelling een voorschot van maximaal 100% op de isolatie- en ventilatiemaatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, kan ontvangen, indien hij hierom verzoekt en bij de aanvraag daartoe een deel- dan wel eindfactuur hiervan overlegt. Met deze bepaling wordt voorkomen dat de subsidieontvanger een financiële drempel heeft bij het nemen van isolatie- en ventilatiemaatregelen op grond van deze regeling. De grondslag van de hiervoor vermelde bepalingen is gelegen in artikel 4, eerste lid, onderdeel f, van de Kaderwet overige BZK-subsidies.
Indien gedurende het kalenderjaar het subsidieplafond wordt overschreden worden de aanvragen aan een wachtlijst toegevoegd om in aanmerking te komen voor een subsidie op grond van deze regeling in het daaropvolgende jaar. De subsidieverstrekker rangschikt de aanvragen op tijdstip van binnenkomst, tot op de minuut. Doordat de aanvraag op een wachtlijst wordt geplaatst en deze zodra er weer budget beschikbaar is wordt behandeld, hoeft de aanvrager niet opnieuw een aanvraag in te dienen. Dit is niet van toepassing op het laatste subsidiejaar.
Op grond van artikel 4:14 van de Awb wordt de beslistermijn verlengd.

Artikel 6. Uitbetaling van de subsidie

In de beschikking staat aan wie de subsidie wordt uitbetaald. In dit artikel is geregeld in welke gevallen de subsidie aan de aanvrager zelf wordt uitbetaald, en in welke gevallen de subsidie wordt uitbetaald aan het Nationaal Warmtefonds, de gemeente of het branchegerelateerd bedrijf dat de isolatie- en ventilatiemaatregelen uitvoert of heeft uitgevoerd.

Artikel 7. Voorwaarden

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat isolatie- en ventilatiemaatregelen alleen voor subsidie in aanmerking komen als deze worden toegepast in de bestaande thermische schil. Met een bestaande thermische schil wordt uitgegaan van de situatie tot 25 april 2023. Dat betekent dat een

eventueel veranderde situatie na die datum niet onder de bestaande thermische schil valt, bijvoorbeeld een uitbouw, plaatsing van een dakkapel en ombouw van een garage.

Alle bestaande woongedeelten van een gebouw, woonboot of woonwagen met een bouwjaar van vóór 1 juli 2012 komen in aanmerking. Deze bepalingen, gelezen in samenhang met artikel 2, brengt mee dat indien een aanvrager een bedrijf aan huis heeft, dit gedeelte van het gebouw, de woonboot of woonwagen niet voor subsidie in aanmerking komt. Het gedeelte van een gebouw, woonboot of woonwagen binnen de thermische schil die valt onder woonfunctie in de BAG komt echter wel voor subsidie in aanmerking.
In het geval dat een geheel gebouw, woonboot of woonwagen of een gedeelte van een gebouw, woonboot of woonwagen onderdeel is van een maatschap dan komt alleen het bestaande woongedeelte binnen de thermische schil in aanmerking voor deze subsidie. Dit betekent wanneer het woongedeelte bijvoorbeeld het dak, de vloer of de gevel deelt met een bedrijfsgedeelte alleen het deel binnen de thermische schil van het woongedeelte in aanmerking komt voor subsidie.
De regeling houdt geen rekening met het toekomstig splitsen van een gebouw, woonboot of woonwagen naar meerdere adressen. Dat betekent dat als een adres is ontstaan na 25 april 2023, het gehele of dat gedeelte van een gebouw, woonboot of woonwagen niet in aanmerking komt voor subsidie op grond van deze regeling.

Alle sloop-nieuwbouw gebouwen, die zijn gebouwd volgens het Bouwbesluit 2012 zoals dat gold op 1 juli 2012, zijn uitgesloten van subsidie, inhoudende dat dit zowel geldt voor een gebouw als voor een woonboot en woonwagen. Onder sloop-nieuwbouw gebouwen wordt een gebouw, woonboot of woonwagen verstaan, hetgeen eerst wordt gesloopt en daarna wordt herbouwd.

Indien een aanvrager een woningplan bij de aanvraag voor subsidie moet overleggen, komen alleen de isolatie- en ventilatiemaatregelen, bedoeld in artikel 4, eerste lid, voor subsidie op grond van deze regeling in aanmerking die nodig zijn om te voldoen aan de standaard voor woningisolatie. Dat betekent dat als kosten zijn gemaakt die boven deze standaard vallen, deze voor eigen rekening van de aanvrager zijn. Een voorbeeld hiervan is dikkere isolatie dan volgens het woningplan noodzakelijk is om te voldoen aan de standaard voor woningisolatie.

Verder is in dit artikel opgenomen dat eenmalig subsidie wordt uitgekeerd per type isolatie-en ventilatiemaatregel, tenzij het gefaseerd wordt uitgevoerd in verschillende delen van het gebouw. Een voorbeeld hiervan is dat eerst een subsidie is verstrekt voor het plaatsen van glasisolatie op de begane grond en vervolgens een nieuwe aanvraag wordt ingediend, waarna een subsidie wordt verstrekt voor het plaatsen van glasisolatie op de eerste verdieping.

Niet alle isolatie- en ventilatiemaatregelen uit het woningplan hoeven dus in één keer te worden uitgevoerd en aangevraagd. Er wordt alleen subsidie op grond van deze regeling verstrekt voor het deel van de isolatie-en ventilatiemaatregelen dat is of wordt uitgevoerd en waarvoor subsidie is aangevraagd.

In het viertiende lid wordt de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties genoemd. De Staatssecretaris Herstel Groningen gaat over de versterking maar ontleent staatsrechtelijk de bevoegdheden aan de betreffende minister, in dit geval de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De NCG voert de versterking in mandaat namens de Staatssecretaris Herstel Groningen uit.
Een gebouw, woonboot of woonwagen dat op enig moment in opdracht van de NCG geheel of gedeeltelijk verduurzaamd wordt, is uitgesloten van subsidie op grond van deze regeling.
Indien dit traject bij de NCG is afgerond en het gebouw nog niet voldoet aan de standaard voor woningisolatie, kan wel subsidie op grond van deze regeling worden aangevraagd. Dit moet dan worden aangetoond met een woningplan.

Artikel 8. Voorwaarden woningplan

Dit artikel geeft aan wie het woningplan opstelt. Als een energiecoach is ingeschakeld voor het opstellen van een woningplan, hetgeen mogelijk is bij gebouwen met een bouwjaar vanaf 1945, kan het voorkomen dat het specifieke gebouw te ingewikkeld blijkt voor de energiecoach, in dat geval kan ook een EP-maatwerkadviseur worden ingeschakeld.

Het woningplan wordt opgesteld volgens het voorgeschreven formulier dat beschikbaar wordt gesteld door de minister. Het formulier bevat de volgende gegevens:

1. het type gebouw, het adres en bouwjaar van het te isoleren gebouw;

2. de naam van de energiecoach dan wel EP-maatwerkadviseur met de datum van het advies;
3. een berekening op basis van de NTA 8800. Dit is een bepalingsmethode voor de energieprestatie van gebouwen;
4. een overzicht van de delen van het gebouw die wel, niet, dan wel onvoldoende zijn geïsoleerd;
5. een overzicht van de uit te voeren isolatie- en ventilatiemaatregelen om te voldoen aan de standaard voor woningisolatie;
6. een overzicht van het aantal m² per isolatiemaatregel, een beschrijving in welk deel van het gebouw dit wordt uitgevoerd en de prijs voor de uitvoering daarvan op basis van de laagste investeringskosten volgens de isolatie- en ventilatiemaatregelen catalogus;
7. een warmteverliesberekening, uitgedrukt in kWh/m² per jaar, op basis van de huidige staat van het gebouw en gespecificeerd per uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregel, inclusief een berekening van de hoogte van de energierekening bij standaard gebruik; of
8. bij het uitvoeren van meerdere isolatie- en ventilatiemaatregelen, een warmteverliesberekening, uitgedrukt in kWh/m² per jaar, op basis van de huidige staat van het gebouw op het moment van het opstellen van het woningplan, gevalideerd met het huidige energieverbruik. Het woningplan geeft aan wat de standaardwaarde is voor de specifieke woning om aan de standaard voor woningisolatie te voldoen en in welke mate deze standaard voldoet; en
9. een vermelding van het instrument dat is gebruikt om de warmteverliesberekening, bedoeld in onderdelen 7 en 8, te maken. Hierbij geldt als voorwaarde dat het instrument werkt volgens de NTA8800-methode. Met deze berekening wordt inzicht verkregen in de energiekosten die worden bespaard als de verduurzaming plaatsvindt.
10. Ondertekening van de energiecoach of EP-maatwerkadviseur.

In het geval van een monument is het woningplan gebaseerd op het erfgoedgedragen isolatieadvies.

Artikel 9

Artikel 9 regelt de gevallen waarin geen woningplan hoeft te worden aangeleverd bij de aanvraag. De in het eerste lid opgenomen onderdelen a tot en met e gelden cumulatief: aan al deze onderdelen moet worden voldaan om geen woningplan te hoeven aanleveren.

Daarnaast staan de in het tweede en derde lid opgenomen gevallen op zichzelf. Als sprake is van de situatie in één van die twee leden, hoeft geen woningplan te worden aangeleverd.

Artikel 10. Gegevensuitwisseling

Om het recht op subsidie op grond van deze regeling en de subsidiehoogte te bepalen en om dubbele betalingen te voorkomen, is het noodzakelijk dat gegevensuitwisseling plaatsvindt tussen SNN (in mandaat namens de minister, daarom wordt in de regeling gesproken van ‘de minister’) en de in het eerste lid van artikel 10 genoemde partijen. Belangrijk hierbij te vermelden is dat waar de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is genoemd, dat samenhangt met de ministeriële verantwoordelijkheid van die minister voor de versterking. De Staatssecretaris Herstel Groningen ontleend zijn bevoegdheid op dat gebied aan de minister, en de NCG is de uitvoerende instantie die in mandaat de versterking uitvoert. Dus feitelijk gaat het om gegevenswisseling tussen SNN en de NCG. Soortgelijk geldt dat de Minister van Klimaat en Groene Groei verantwoordelijk is voor de ISDE, en in die hoedanigheid is opgenomen in dit artikel. Feitelijk wordt de uitvoering van de ISDE in mandaat uitgevoerd door de RVO, dus feitelijk gaat het om gegevensuitwisseling tussen SNN en RVO.
Op grond van artikel 4, eerste lid, onderdelen b, c en m, van de Kaderwet overige BZK-subsidies worden deze nadere regels gesteld bij ministeriële regeling. Dit artikellid voorziet hierin en omvat de limitatieve opsomming van de gegevens die uitgewisseld mogen worden indien dit noodzakelijk is om de regeling uit te voeren. Als onduidelijkheid bestaat voor welke gesubsidieerde activiteiten eerder subsidie is verstrekt, kunnen de facturen van de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen worden uitgewisseld tussen deze instanties. Te denken valt aan de situatie dat eerder subsidie is verstrekt voor glasisolatie, maar onduidelijk is in welk deel van het gebouw (bijvoorbeeld de begane grond of de eerste verdieping) dit heeft plaatsgevonden.

In het tweede lid is een grondslag opgenomen voor gegevensuitwisseling aan de hand waarvan SNN kan vaststellen of er sprake is van een monument.

In het derde lid is een grondslag opgenomen voor monitoring van de voortgang van de activiteiten op basis van deze regeling.

Ten slotte is in het vierde lid een grondslag opgenomen voor ontzorgende partijen om onderling woningplannen uit te kunnen wisselen en de voortgang in de uitvoering.

Hoofdstuk 2 Subsidiabele activiteiten waartoe vanaf 25 april 2023 en vóór de datum van inwerkingtreding van deze regeling opdracht is verstrekt dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart

Dit hoofdstuk is van toepassing op de gevallen waarbij vanaf 25 april 2023 en vóór de datum van inwerkingtreding van deze regeling opdracht is verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart. Indien een doe-het-zelver met de uitvoering van de subsidiabele activiteiten is gestart vóór de datum van inwerkingtreding van deze regeling en deze vanaf die datum afrondt, dan valt hij dus onder dit hoofdstuk.

Artikel 11. Aanvraag tot subsidievaststelling

Dit artikel geeft de periode aan waarbinnen een aanvraag kan worden ingediend. Er kan op grond van hoofdstuk 2 alleen subsidie worden aangevraagd nadat de subsidiabele activiteiten zijn afgerond.

Verder bevat dit artikel een overzicht welke gegevens de aanvraag ten minste moet bevatten. Dit betreft een aanvulling op artikel 11, derde lid, van het Kaderbesluit BZK-subsidies.

Bij de aanvraag overlegt een doe-het-zelver een verklaring van de EP-maatwerkadviseur dan wel energiecoach, hetgeen een voorgeschreven formulier betreft dat beschikbaar is gesteld door de minister, waaruit blijkt dat de isolatie- en ventilatiemaatregelen waarvoor subsidie wordt aangevraagd op grond van deze regeling zijn uitgevoerd. Deze verplichting geldt alleen voor een doe-het-zelver, omdat bij deze categorie niet altijd uit de factuur en betaalbewijs van bijvoorbeeld een bouwmarkt blijkt welke isolatie- en ventilatiemaatregel is uitgevoerd of welke materialen zijn gebruikt en met welke grenswaarden.

Een verklaring dat de woningcorporatie voldoet aan de voorwaarde dat zij een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE heeft, houdt in dat zij het betreffende formulier dat op de website van de uitvoeringsinstantie staat invult en bijvoegt bij het indienen van een aanvraag voor subsidie.

Om privacyredenen en uitvoeringstechnische redenen is de regeling zo ingericht dat de in artikel 13, vierde lid, opgenomen aanvullende subsidies, door de aanvrager kan worden aangevraagd tegelijk met of nadat de in het eerste lid bedoelde aanvraag is ingediend. Ter voorbeeld: als een VvE een subsidie aanvraagt voor isolatie van gemeenschappelijke delen van de gebouwen binnen de VvE, dan kan een eigenaar-bewoner binnen die VvE met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum vanaf het moment van die aanvraag zelf een aanvraag indienen voor de aanvullende subsidie.

Een aanvrager toont aan dat hij valt binnen de categorie van een inkomen tot 140% van het sociaal minimum. Dit kan met een inkomensverklaring van de Belastingdienst over 2023 of 2024, of de inkomensgegevens in het lopende jaar van de aanvraag (zoals loonspecificaties of een beschikking van een uitkering (zoals bijvoorbeeld bijstand, werkeloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid). Als de aanvrager getrouwd is of een geregistreerd partnerschap heeft of een fiscaal partner heeft, overlegt hij ook de inkomensverklaringen of inkomensgegevens van de partner. Zie voor een uitleg over het begrip ‘fiscaal partner’ de actuele informatie daarover op de website van de Belastingdienst.

Artikel 12. Afwijzingsgronden

Dit artikel vormt een aanvulling op hetgeen is opgenomen in de artikelen 12 en 13 van het Kaderbesluit BZK-subsidies. De grondslag hiervoor is artikel 14 van het Kaderbesluit BZK-subsidies.

Artikel 13. Subsidiehoogte

De isolatie- en ventilatiemaatregelen catalogus bevat de maatregelen en marktconforme prijzen voor de subsidiabele activiteiten. Ten aanzien van degenen die gestart zijn met het uitvoeren van de subsidiabele activiteiten vóór de inwerkingtreding van deze regeling en deze afronden nadat de regeling in werking is getreden en dan daartoe een aanvraag voor subsidie indienen, geldt het

volgende. De subsidie voor deze uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen mag met maximaal 20% worden verhoogd ten opzichte van de prijzen volgens de isolatie-en ventilatiemaatregelen catalogus. Dit gelet op het gegeven dat deze aanvragers niet op voorhand wisten welke prijzen in de isolatie-en ventilatiemaatregelen catalogus zouden worden gehanteerd voor de subsidiabele activiteiten en daarmee dus geen rekening konden houden.

Ingevolge de de-minimisverordening dienen verhuurders die meer dan één woning verhuren er rekening mee te houden dat zij maximaal € 300.000 per onderneming over drie jaren mogen ontvangen voor het totaal aan alle ontvangen de-minimissteun, dus ook de-minimissteun die is verstrekt op grond van andere subsidies van het Rijk of een decentrale overheid. De de-minimissteun mag ook worden verleend op het moment dat de activiteiten lopende zijn of al zijn afgerond.

Verhuurders krijgen alleen 100% subsidie tot een maximum van € 40.000 per gebouw inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, of een andere subsidieregeling, indien zij maximaal één gebouw verhuren in het versterkingsgebied. Dat betekent dat verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in het aangewezen gebied en verhuurders die meer dan één gebouw verhuren, in aanmerking komen voor 50% subsidie tot een maximum van € 20.000 per gebouw en inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket.

Woningeigenaars in het versterkingsgebied, woningeigenaars met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum, verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in het versterkingsgebied en eigenaar-bewoners in een VvE, niet zijnde in een gemengde VvE in het versterkingsgebied, hebben recht op 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000 per gebouw waarvoor een aanvraag is gedaan op grond van deze regeling en inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket.
Verder wordt de subsidie voor eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, niet zijnde een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging, die in het aangewezen gebied vallen en een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum, eigenaar-bewoners in een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging in het versterkingsgebied met 50% verhoogd tot een maximale verhoging van € 20.000 per gebouw, woonboot of woonwagen en inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket. In totaal hebben zij dus recht op 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000 per gebouw waarvoor een aanvraag is gedaan op grond van deze regeling en inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket.

De aanvullende subsidie van € 1.000 per gebouw, woonboot of woonwagen voor woningeigenaars in het versterkingsgebied, woningeigenaars met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum, eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging in het versterkingsgebied, eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging in het aangewezen gebied die een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum, is ervoor bedoeld om hen te ondersteunen bij de uitgevoerde subsidiabele activiteiten, zoals advies- en afwerkkosten.

Hoofdstuk 3 Subsidiabele activiteiten waartoe vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling opdracht is verstrekt dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart

Dit hoofdstuk is van toepassing op de gevallen waarbij vanaf de datum van inwerkingtreding van deze regeling een opdracht is verstrekt tot uitvoering van de subsidiabele activiteiten dan wel die door een doe-het-zelver zijn gestart.

Artikel 15. Aanvraag tot subsidieverlening

Dit artikel geeft een overzicht welke gegevens de aanvraag ten minste moet bevatten. Dit betreft een aanvulling op artikel 11, derde lid, van het Kaderbesluit BZK-subsidies.

Het indienen van een aanvraag gebeurt om uitvoeringstechnische redenen gefaseerd, namelijk op basis van de postcode waartoe het gebouw, woonboot of woonwagen van de aanvrager behoort. De voortgang van de uitvoering en subsidieverlening zal maandelijks door SNN geëvalueerd

worden. Indien nodig, wordt de postcodefasering aangepast. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot een versnelde openstelling van postcodes. Van deze fasering mag door SNN worden afgeweken in de versterkingsoperatie tussen mijlpaal 7 'Start Planvorming' en mijlpaal 11 'Bouw Gereed', die in het versterkingsproces zitten en de verduurzaming als koppelkans van de versterking (in natura) willen uitvoeren of ten aanzien van degenen die de versterking in eigen beheer uitvoert.[9] In dat verband is het aan de NCG om te toetsen of de verduurzaming, volgens de koppelkansen richtlijnen, redelijkerwijs nog mee te nemen is in de versterking.

Een doe-het-zelver hoeft geen aanvraag tot subsidieverlening in te dienen, omdat hij na afronding van de gesubsidieerde activiteiten direct een aanvraag tot subsidievaststelling indient.
Een verklaring dat de woningcorporatie voldoet aan de voorwaarde dat zij een minderheid van het totaal aantal gebouwen in een gemengde VvE heeft, houdt in dat zij het betreffende formulier dat op de website van de uitvoeringsinstantie staat invult en bijvoegt bij het indienen van een aanvraag voor subsidie.

Om privacyredenen en uitvoeringstechnische redenen is de regeling zo ingericht dat de in artikel 13, vierde lid, opgenomen aanvullende subsidies, door de aanvrager kan worden aangevraagd tegelijk met of nadat de in het eerste lid bedoelde aanvraag is ingediend. Ter voorbeeld: als een VvE een subsidie aanvraagt voor isolatie van gemeenschappelijke delen van de gebouwen binnen de VvE, dan kan een eigenaar-bewoner binnen die VvE met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum vanaf het moment van die aanvraag zelf een aanvraag indienen voor de aanvullende subsidie.

Een aanvrager toont aan dat hij valt binnen de categorie van een inkomen tot 140% van het sociaal minimum. Dit kan met een inkomensverklaring van de Belastingdienst over het jaar voorafgaande aan de aanvraag of de inkomensgegevens in het lopende jaar van de aanvraag (zoals loonspecificaties of een beschikking van een uitkering (zoals bijvoorbeeld bijstand, werkeloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid). Als de aanvrager getrouwd is of een geregistreerd partnerschap heeft of een fiscaal partner heeft, overlegt hij ook de inkomensverklaringen of inkomensgegevens van de partner. Zie voor een uitleg over het begrip 'fiscaal partner' de actuele informatie daarover op de website van de Belastingdienst.

Artikel 16. Afwijzingsgronden

Dit artikel vormt een aanvulling op hetgeen is opgenomen in de artikelen 12 en 13 van het Kaderbesluit BZK-subsidies. De grondslag hiervoor is artikel 14 van het Kaderbesluit BZK-subsidies.

Artikel 17. Subsidiehoogte

De isolatie- en ventilatiemaatregelen catalogus bevat de laagste investeringskosten en marktconforme prijzen voor de subsidiabele activiteiten.

Verhuurders krijgen alleen 100% subsidie tot een maximum van € 40.000 per gebouw en inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, of een andere subsidieregeling, indien zij maximaal één gebouw verhuren in het versterkingsgebied. Dat betekent dat verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in het aangewezen gebied en verhuurders die meer dan één gebouw verhuren, in aanmerking komen voor 50% subsidie tot een maximum van € 20.000 per gebouw en inclusief eventuele subsidie op grond van de SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, of een andere subsidieregeling.

Woningeigenaars in het versterkingsgebied, woningeigenaars met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum, verhuurders die maximaal één gebouw verhuren in het versterkingsgebied en eigenaar-bewoners in een VvE, niet zijnde in een gemengde VvE in het versterkingsgebied, hebben recht op 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000 per gebouw waarvoor een aanvraag is gedaan op grond van deze regeling en inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de

[9] https://www.eerstekamer.nl/overig/20240910/diepteanalyse_haalbaarheid_2028_2/document3/f=/vmgtcfyrl8ym.pdf.

subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, of een andere subsidieregeling.

Verder wordt de subsidie voor eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging, niet zijnde een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging, die in het aangewezen gebied vallen en een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum, eigenaar-bewoners in een gemengde VvE, gemengde wooncoöperatie, of gemengde woonvereniging in het versterkingsgebied met 50% verhoogd tot een maximale verhoging van € 20.000 per gebouw, woonboot of woonwagen en inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, of een andere subsidieregeling. In totaal hebben zij dus recht op 100% van de kosten voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen tot een maximum van € 40.000 per gebouw waarvoor een aanvraag is gedaan op grond van deze regeling en inclusief eventuele subsidie op grond van de ISDE, SVOH dan wel SVVE met uitzondering van de subsidieverhoging voor realisatie van een zeer energiezuinig pakket, of een andere subsidieregeling.

De aanvullende subsidie van € 1.000 per gebouw, woonboot of woonwagen voor woningeigenaars in het versterkingsgebied, woningeigenaars met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum, eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging in het versterkingsgebied, eigenaar-bewoners in een VvE, wooncoöperatie, of woonvereniging in het aangewezen gebied die een inkomen hebben tot 140% van het sociaal minimum, is ervoor bedoeld om hen te ondersteunen bij de uitgevoerde subsidiabele activiteiten, zoals advies- en afwerkkosten.

Artikel 18. Verplichtingen

Van onvoorziene omstandigheden op grond waarvan het aannemelijk is dat de subsidieontvanger de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten niet binnen vierentwintig maanden voltooit, is bijvoorbeeld sprake in geval van faillissement van het branchegerelateerd bedrijf, bouwmateriaal dat niet op tijd geleverd wordt en de slechte weersomstandigheden tijdens de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Artikel 19. Aanvraag tot subsidievaststelling

Dit artikel bevat een overzicht welke gegevens de aanvraag ten minste moet bevatten. Dit betreft een aanvulling op artikel 11, derde lid, van het Kaderbesluit BZK-subsidies.

Indien een subsidieontvanger niet binnen vierentwintig maanden na de datum van de verleningsbeschikking voor de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen een aanvraag tot subsidievaststelling indient, wordt ingevolge artikel 4:44, vierde lid, van de Awb de subsidie ambtshalve vastgesteld.

Het tweede lid ziet op aanvragers die een aanvraag indienen na uitvoering van de maatregelen, en daarom dus geen aanvraag voor subsidieverlening doen, maar direct tot vaststelling van de subsidie. Voor die aanvragers is geregeld dat zij binnen vierentwintig maanden na de datum op de bon of factuur van de uitgevoerde isolatie- en ventilatiemaatregelen een aanvraag tot subsidievaststelling kan indienen.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Dit hoofdstuk is van toepassing op de gehele doelgroep van deze regeling.

Artikelen 22 en 23. Inwerkingtreding en Vervaltermijn

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 mei 2025 en vervalt met ingang van 1 mei 2035, met dien verstande dat deze van toepassing blijft op aanvragen voor subsidies die voor deze datum zijn ingediend. Hiermee wordt afgeweken van de vaste verandermomenten. Het uitwerken van de regeling heeft meer tijd gekost dan aanvankelijk werd gedacht. Om ervoor te zorgen dat de aanvragers niet nog langer moeten wachten is ervoor gekozen om de regeling buiten de vaste verandermomenten om te publiceren. Dit is in het belang van de regio. De looptijd van deze regeling is dus tien jaren. Dit is een afwijking van artikel 4.10, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016. Het derde lid van dit artikel is een uitzondering op deze hoofdregel, namelijk dat het mogelijk is dat een subsidieregeling niet later dan na tien jaren vervalt. Uit de toelichting moet dan blijken dat het vervallen van de regeling binnen vijf jaren na inwerkingtreding

ervan, gelet op de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt, afbreuk doet aan de effectiviteit van die activiteiten. Dit is bij deze regeling het geval. De opgave tot het isoleren van alle gebouwen in Groningen en Noord-Drenthe is namelijk dermate groot en vergt zodanig veel uitvoeringscapaciteit dat besloten is de isolatieaanpak in tien jaar uit te voeren. De regeling sluit daarbij aan. Een kortere looptijd wordt qua uitvoering niet realistisch geacht.

Bijlage I. Postcodefasering indienen subsidieaanvraag

In deze bijlage is opgenomen vanaf welke datum een aanvrager een aanvraag voor subsidie kan indienen. Dit is afhankelijk van de postcode waartoe het gebouw, woonboot of woonwagen van de aanvrager behoort. Voor meer informatie hierover, wordt verwezen naar artikel 15 van de artikelsgewijze toelichting.

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

M.C.G. Keijzer